

ผลการศึกษา

การศึกษาเงื่อนไขทางสังคมที่มีผลต่อปรากฏการณ์การก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวะ ซึ่งเป็นการศึกษากรณีโรงเรียนอาชีวะแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยมีความตระหนักถึงจรรยาบรรณของการวิจัยเป็นอย่างดี ซึ่งภายใต้บริบทแห่งการศึกษานี้เป็นการก้าวเข้าไปสู่โลกและความหมายของผู้ที่เรากำลังศึกษา ข้อมูลที่ได้จึงอาจมีผลกระทบต่อชื่อเสียงหรือเกียรติภูมิของสถาบันและบุคคลที่ศึกษา ทำให้ผู้วิจัยใช้ข้อสมมติแทนข้อมูลที่เป็นชื่อเฉพาะต่าง ๆ ของสถาบัน บุคคล วัตถุ หรือสถานที่ ฯลฯ และปรารถนาเป็นอย่างยิ่งที่จะให้สังคมเปิดใจให้กว้างพอเพื่อที่จะสามารถรับรู้และเข้าใจต่อสังคมที่พวกเขาใช้ชีวิตอยู่ โดยปราศจากอคติหรือมาตรฐานความประพฤติใด ๆ ที่จะทำให้เกิดการตัดสินหรือตีค่าว่าเป็นสิ่งที่ดีหรือเลว ภารกิจของการศึกษาในครั้งนี้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายในเชิงวิชาการเป็นประการสำคัญ เพื่อที่จะเกิดประโยชน์ต่อสังคมในการเข้าใจต่อความเข้าใจในปรากฏการณ์การก่อเหตุทะเลาะวิวาทให้มากที่สุด

5.1 ข้อมูลเบื้องต้นของโรงเรียนอาชีวะที่ทำการศึกษา

ที่ตั้ง

โรงเรียนอาชีวะ “เฟื่องทอง” (ชื่อสมมติ) ตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร บนถนนสายใหญ่ใจกลางเมืองหลวง ซึ่งเป็นย่านธุรกิจมีบริษัทห้างร้านอยู่มากมาย บริเวณใกล้เคียงมีศูนย์การค้าขนาดใหญ่หลายแห่ง มีสถานที่ราชการและสนามกีฬา ลักษณะสถานที่บริเวณหน้าโรงเรียนนั้นมีรั้วล้อมรอบซึ่งมีสัญลักษณ์ของโรงเรียน เมื่อเดินเข้าประตูรั้วมาจะพบกับสถานที่ที่เป็นที่สักการะเคารพบูชาของโรงเรียนนี้คือ รูปปั้นพระวิษณุกรรมนั่งประดิษฐานอยู่ โดยมีถือสัญลักษณ์ของโรงเรียน อาคารเรียนจะอยู่

ล้อมรอบสนามฟิสิกส์ซึ่งเป็นสนามเอนกประสงค์ สถานที่จะไม่กว้างขวางนัก เพราะประกอบไปด้วยอาคารต่าง ๆ มีโรงอาหารอยู่ 1 แห่ง และมีตลาดซึ่งอยู่ติดกับด้านข้างของโรงเรียน

ประวัติความเป็นมา

โรงเรียนอาชีวะเฟื่องทอง เป็นโรงเรียนรัฐบาลมีอายุการก่อตั้งมากกว่าครึ่ง ศตวรรษแล้ว เป็นโรงเรียนรุ่นแรก ๆ ของสายอาชีวะในประเทศไทย เปิดสอนในวิชาช่างอุตสาหกรรมประเภทช่างกล มีชื่อเสียงในทางวิชาการเป็นที่ยอมรับของสาขาอาชีพนี้เป็นอย่างดี ประกอบกับรุ่นพี่ที่จบจากสถาบันนี้มีมากมายซึ่งทำงานอยู่ในสาขาอาชีพนี้ตามบริษัทและโรงงานต่าง ๆ ทำให้เป็นที่ใฝ่ฝันของนักเรียนอาชีวะประเภทช่างกลอยาก จะเข้ามาเรียนที่นี่ ในอดีตจะเปิดสอนในหลักสูตรทั้ง ปวช. (ประกาศนียบัตรวิชาชีพ) และ ปวส. (ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง) ซึ่งมีทั้งภาคเช้าและภาคบ่าย ปีการศึกษา หนึ่ง ๆ จึงรับนักเรียนได้เป็นจำนวนมาก ต่อมาเมื่อโรงเรียนนี้ก่อเหตุทะเลาะวิวาทขึ้น บ่อย ๆ ซึ่งเป็นโรงเรียนที่มีชื่อเสียงเป็นอย่างดีในพฤติกรรมทะเลาะวิวาท ทำให้เกิด นโยบายที่ปรับเปลี่ยนโครงสร้างของการรับนักเรียน โดยพิจารณาว่านักเรียนที่มักก่อเหตุ ทะเลาะวิวาทนั้นส่วนใหญ่จะเป็นนักเรียนในระดับ ปวช. อันเนื่องมาจากวุฒิภาวะยังมี น้อย จึงปัดระดับ ปวช. รับแต่ระดับ ปวส. เท่านั้น แต่หลังจากที่รับแต่ระดับ ปวส. แล้วเหตุการณ์การทะเลาะวิวาทระหว่างสถาบันก็ยังคงเกิดขึ้นอยู่เสมอเรื่อยมา จึงปรับ เปลี่ยนการรับระดับ ปวส. เป็นภาคปกติและภาคค่ำ โดยภาคค่านั้นส่วนใหญ่จะรับบุคคล ที่ทำงานแล้ว ซึ่งมักจะเป็นผู้ใหญ่มีอายุแล้ว และในที่สุดก็ยังมีปัญหาการก่อเหตุทะเลาะ วิวาทเหมือนเดิมอีก จึงปรับเปลี่ยนการรับนักเรียนเป็นในระดับ ปทส. (ประกาศนียบัตร วิชาชีพเทคนิคชั้นสูง ซึ่งเทียบเท่ากับปริญญาตรี) แทน โดยรับนักเรียนที่จบมาจากระดับ ปวส. มีการคัดเลือกในลักษณะของนักเรียนโควต้า ผู้ที่ผ่านการคัดเลือกเข้ามาเรียนจะ เป็นผู้ที่ได้รับทุนในการเรียน ซึ่งหลักสูตรนี้ใช้เวลาเรียน 2 ปี เมื่อจบแล้วจะมีความรู้ ความสามารถในลักษณะของอาจารย์ทางสายอาชีวะ

ในช่วงที่ผู้วิจัยเข้ามาทำการศึกษาที่โรงเรียนอาชีวะเฟื่องทองแห่งนี้ เป็นรุ่นสุดท้ายของระดับ ปวส. ที่จะจบการศึกษา และไม่มีมารับในระดับ ปวส. แล้ว ดังนั้น เมื่อ ปวส. รุ่นนี้จบไปแล้ว โรงเรียนอาชีวะเฟื่องทองก็จะเปิดสอนแต่ในระดับ ปทส. อย่างเดียวเท่านั้น โดยขยายจำนวนรับนักเรียนเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ และในอนาคตมีโครงการที่จะเปิดสอนในระดับปริญญาตรี ซึ่งเป็นผลมาจากวิธีการแก้ปัญหาการก่อเหตุทะเลาะวิวาทของโรงเรียนนี้ สถานภาพของโรงเรียนอาชีวะเฟื่องทองมีลักษณะเด่น 2 ประการคือ

ประการแรก ในด้านวิชาการ เป็นที่ยอมรับของบุคคลทั่วไปในวงการวิชาชีพ ทางด้านนี้ ประกอบกับมีอายุการก่อตั้งมายาวนาน ทำให้มีรุ่นที่จบไปแล้วอยู่ในอาชีพมากมาย ซึ่งมีผลถึงโอกาสในการที่จะหางานทำง่ายเมื่อจบจากโรงเรียนนี้

ประการที่สอง ในด้านของสังคมการตีกันในหมู่นักเรียนอาชีวะ ชื่อเสียงด้านนี้เป็นที่ขึ้นชื่ออยู่ในระดับแถวหน้าสุด จากประวัติที่โชคโชนของการก่อเหตุทะเลาะวิวาท โดยมีความหมายในเชิงที่เป็นรุ่นใหญ่ของอาชีวะ มีความเก่าและแข็งเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปในสังคมโรงเรียนอาชีวะ

ซึ่งสถานภาพที่เด่นของโรงเรียน 2 ประการนี้ จึงเป็นข้อมูลเบื้องต้นที่ทำให้ นักเรียนที่เข้ามาเรียนใน โรงเรียนแห่งนี้ต้องมีการพิจารณาถึงความตั้งใจที่อยากจะเข้ามาเรียนที่นี่หรือไม่ โดยนักเรียนที่ชอบในลักษณะเด่นทั้งสองประการหรือชอบในประการที่สองแล้วย่อมอยากที่จะเข้ามาเรียนใน โรงเรียนแห่งนี้ ส่วนนักเรียนที่ชอบในลักษณะประการแรกอย่างเดียว ย่อมที่จะต้องมีการตัดสินใจว่าอยากเข้ามาเรียนหรือไม่ เพราะมักจะมีเหตุการณ์ทะเลาะวิวาทอยู่เป็นประจำ ไม่ว่าจะเป็นการไปทำร้ายโรงเรียนคู่ อริหรือการ โดน โรงเรียนคู่ อริทำร้าย ซึ่งส่วนใหญ่แล้วนักเรียนโรงเรียนนี้จะมีการ โดนทำร้ายหรือเสียชีวิตจากการทะเลาะวิวาทเป็นประจำแทบทุกปี

ประชากร

จำนวนนักเรียนของโรงเรียนนี้ที่รับในแต่ละปีการศึกษามีจำนวนมากถึง 800 - 1,000 คน ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นนักเรียนชายเกือบทั้งหมด มีนักเรียนหญิงจำนวนน้อยมาก แต่ด้วยเหตุผลของการปรับเปลี่ยนนโยบายของการรับนักเรียนแล้ว ทำให้รุ่น ปวส. ภาคปกติที่เป็นรุ่นสุดท้ายนี้มีจำนวน 100 กว่าคนเท่านั้น ทั้งที่อดีตนั้นจะมีประมาณ 300 - 400 คน นักเรียน ปวส. ภาคปกตินี้จะเรียนในเวลาเช้าถึงเย็น แบ่งออกเป็น 6 แผนกคือ 1. เทคนิคอุตสาหกรรม 2. เทคนิคการผลิต 3. เครื่องยนต์ 4. อิเล็กทรอนิกส์ 5. ไฟฟ้า 6. เครื่องมือวัด ทั่ว ๆ ไปแล้วจะมีอายุประมาณ 20 - 22 ปี โดยกระบวนการในการเข้ามาเรียนมีอยู่ 2 ประการ คือ สอบแข่งขันเข้ามาส่วนหนึ่ง และอีกส่วนหนึ่งจะเป็นการรับนักเรียนโควตาจากต่างจังหวัด ซึ่งหมายถึงให้สิทธิ์โรงเรียนในต่างจังหวัดเป็นผู้คัดเลือกมา โดยมีอัตราส่วนครั้งต่อครั้ง และนักเรียน ปวส.ภาคค่ำ ซึ่งมีจำนวนมาประมาณ 200 กว่าคน จะเรียนเวลาเย็นจนถึงประมาณ 2 - 3 ทุ่ม และวันเสาร์ อาทิตย์ ด้วย ส่วนใหญ่จะเป็นผู้ที่ทำงานแล้วมาศึกษาต่อเพิ่มเติม ทำให้โดยมากแล้วจะเป็นวัยผู้ใหญ่ขึ้นไปซึ่งมีอายุแตกต่างกันไป มีวัยรุ่นเป็นส่วนน้อยเมื่อเทียบกับภาคค่ำทั้งหมด ซึ่งจะแบ่งเป็น 6 แผนกเช่นเดียวกันกับ ปวส. ภาคปกติ ใช้วิธีการสอบแข่งขันเข้ามาอย่างเดียว ส่วนในระดับ ปทส. นั้น จะเรียนในเวลาปกติคือ เช้าถึงเย็น มีจำนวนประมาณ 200 กว่าคน ใช้วิธีการคัดเลือกในระบบโควตาอย่างเดียว ซึ่งจะแก่นักเรียนที่มีความประพฤติดีและการเรียนดี จะรับพวกที่จบมาจากระดับ ปวส. และจะขยายจำนวนรับเพิ่มขึ้น

จะเห็นว่า มีนักเรียนถึง 3 กลุ่มอยู่ในโรงเรียนแห่งนี้ ซึ่งกลุ่มที่เป็นประชากรของการศึกษาในครั้งนี้ก็คือ นักเรียน ปวส. ภาคปกติ โดยเป็นจะเป็นกลุ่มที่อยู่ในบริบทของปรากฏการณ์การก่อเหตุทะเลาะวิวาทของโรงเรียนนี้ ส่วนอีก 2 กลุ่มนั้นจะไม่มีส่วนเกี่ยวข้องในปรากฏการณ์นี้เท่าใดนักหรือแทบจะไม่เกี่ยวข้องเลย

ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มประชากรทั้ง 3 กลุ่มจะเป็นในลักษณะที่ต่างกัน ต่างอยู่ไม่มีกิจกรรมร่วมกันเลยทั้งในด้านการเรียนหรือด้านอื่น ๆ ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มที่เกิดขึ้นมีเพียงประการเดียวคือ การรับน้อง โดยธรรมเนียมประเพณีปฏิบัติที่ยาวนานในความหมายของการเป็นนักเรียนที่โรงเรียนนี้ จะต้องผ่านการรับน้องก่อนจึงจะถือว่าเป็น “เฟื่องทอง” (ซึ่งจะมีตัวเลขต่อท้ายเป็นรุ่น เช่น เฟื่องทอง 51 หรือเรียกย่อ ๆ ว่า ฟ.ท. 51 เป็นต้น) นักเรียน ปวส. ภาคปกติจะต้องมาผ่านการรับน้องทุกคน ซึ่งเป็นการบังคับตามประเพณี นักเรียน ปวส. ภาคปกติที่ไม่ได้ผ่านการรับน้องมักจะลาออกไปไม่เรียนต่อ เพราะอยู่ในสังคมที่นี่ไม่ได้ไม่มีใครยอมรับ ส่วนนักเรียน ปวส. ภาคค้ำนั้นแล้วแต่ความสมัครใจที่ใครจะมาเข้าร่วมกับน้อง โดยส่วนใหญ่แล้ว ปวส. ภาคค้ำจะมีรับน้องเป็นจำนวนน้อย (เพราะส่วนใหญ่พวกที่มาเรียนนั้นเป็นผู้ใหญ่มีอายุและทำงานแล้ว ซึ่งอาจจะเป็นเพราะไม่มีเวลาหรือไม่เห็นความสำคัญ) นักเรียน ปวส. ภาคค้ำที่ผ่านการรับน้องแล้วก็จะถือเป็น “เฟื่องทอง” ด้วยกัน ส่วนระดับ ปทส. นั้นจะไม่ถือว่าเป็นเฟื่องทอง แม้ว่าจะเป็นนักเรียนโรงเรียนเดียวกันก็ตาม ซึ่งในพวกนักเรียน ปทส. นี้เคยจัดกิจกรรมรับน้องเฉพาะในส่วนพวก ปทส. แล้วนำเอาเพลงประจำสถาบันมาร้อง ก็จะมีการต่อต้าน ไม่นอนุญาติให้เอาเพลงสถาบันมาใช้ร้องจากพวกนักเรียนอาชีวะเฟื่องทอง โดยการขว้างระเบิด และทำการก่อความวุ่นวาย ทำให้พวกนักเรียน ปทส. ไม่กล้าที่จะนำเอาเพลงสถาบันมาใช้อีก เพราะพวกอาชีวะเฟื่องทอง ถือว่า พวก ปทส. นี้ไม่ได้ผ่านการรับน้องของเฟื่องทอง ไม่ได้เป็นเฟื่องทองจึงไม่มีสิทธิ์ที่จะใช้เพลงประจำสถาบัน

ฉะนั้น การกล่าวถึงส่วนอื่น ๆ ต่อไปของการศึกษาครั้งนี้ จึงหมายถึงข้อมูลโดยรวมของสังคมนักเรียนอาชีวะเฟื่องทองที่ผ่านการรับน้องและถือว่าเป็นพวกเดียวกันเท่านั้น ซึ่งเป็นกลุ่มประชากรเป้าหมายของการศึกษารุ่นนี้ที่เกี่ยวข้องกับปรากฏการณ์ก่อเหตุทะเลาะวิวาทของโรงเรียนอาชีวะแห่งนี้

ความสัมพันธ์ภายในสังคม

ความสัมพันธ์ภายในสังคมจะมี 2 แบบ คือ

1. ความสัมพันธ์ระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้อง เป็น โรงเรียนที่มีระบบรุ่นมา ยาวนานทำให้ระบบรุ่นพี่รุ่นน้องมีความเข้มแข็ง รุ่นน้องจะให้เกียรติต่อรุ่นพี่ทุกอย่าง ซึ่งมีธรรมเนียมปฏิบัติต่าง ๆ รุ่นน้องจะต้องเคารพและเชื่อฟังรุ่นพี่ ส่วนรุ่นพี่ก็จะคอยดูแลช่วยเหลือรุ่นน้องในทุก ๆ ด้าน

2. ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมรุ่นเดียวกัน ซึ่งส่วนใหญ่จะรู้จักกันหมด ทุกคน บางคนอาจจะไม่ค่อยได้พูดคุยกันแต่จะรู้จักจำหน้าตากัน ได้ว่าเรียนอยู่ที่เดียวกัน ความสนิทสนมจะเกิดขึ้นจากลักษณะของการเรียนร่วมกันในแผนกเดียวกัน กลับบ้าน ทางเดียวกัน เป็นคนภูมิภาคเดียวกัน หรือร่วมสังสรรค์กินเหล้าด้วยกัน

จุดเริ่มต้นของความสัมพันธ์ภายในสังคมนี้จะเกิดจากระบบการรับน้อง ซึ่งทำให้รุ่นพี่รุ่นน้องได้รู้จักกัน รุ่นน้องด้วยกันก็จะรู้จักกันมากขึ้นเพราะจะมีกิจกรรมต่าง ๆ ที่เน้นให้รู้จักกันทั้งรุ่นพี่รุ่นน้อง ทำให้ลักษณะความสัมพันธ์ภายในสังคมของโรงเรียนอาชีวะเฟื่องทองนี้ค่อนข้างจะแนบแน่น เพราะเป็นสังคมที่รู้จักกันทั้งหมด ไม่ว่าจะรุ่นพี่รุ่นน้อง และอีกส่วนหนึ่งก็คือ ธรรมเนียมปฏิบัติที่สืบทอดกันมา ในกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการดูแลรุ่นน้อง เช่น รุ่นพี่พารุ่นน้องกลับบ้าน รุ่นพี่พารุ่นน้องไปเลี้ยงเหล้า รุ่นพี่คอยเป็นผู้ให้คำปรึกษาแก่รุ่นน้อง มีการจัดรุ่นพี่กับรุ่นน้องเป็นคู่ ๆ ซึ่งเป็นเหมือนรุ่นพี่ที่ต้องคอยดูแลรุ่นน้องคนนี้ในด้านต่าง ๆ

การรับน้อง

จากการที่เป็นโรงเรียนก่อตั้งมานาน ทำให้มีพัฒนาการเกี่ยวกับระบบรุ่นพี่รุ่นน้องที่เข้มแข็ง มีการนับรุ่นพี่รุ่นน้องร่วมสถาบันอย่างเหนียวแน่น การรับน้องเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดของการเข้ามาเรียนในโรงเรียนอาชีวะแห่งนี้ เป็นการบังคับโดยประเพณีว่า คนที่มาเรียนที่นี่จะต้องผ่านการรับน้องทุกคนซึ่งจะทำให้นับเป็นนักเรียนช่างกลเฟื่องทองอย่างเต็มตัว ถ้าใครไม่ได้ผ่านการรับน้องก็จะไม่นับว่าเป็นพวกเดียวกันหรือเป็นช่างกลเฟื่องทอง ในกรณีที่นักเรียนใหม่คนใดไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมรับน้อง ก็จะอยู่ในสังคมนี้ไม่ได้มักจะลาออกไปเอง ซึ่งในกรณีที่เข้ามาเรียนที่นี่แล้วผ่านการรับน้องจนเสร็จสิ้น

แล้ว แม้ว่าจะถูกไล่ออกหรือลาออกด้วยเหตุใดก็ตาม ก็ยังนับเป็นอาชีวะเพียงทองด้วยกัน เห็นได้จากกรณีที่นักเรียนที่ถูกไล่ออกหรือลาออกไปแล้วก็ยังมาคบหาสมาคมกับรุ่นพี่หรือรุ่นเดียวกันที่โรงเรียนอยู่บ่อย ๆ โดยที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นอาชีวะเพียงทองเหมือนกัน

การรับน้องจะเป็นสิ่งที่ทำให้นักเรียนอาชีวะที่เข้ามาใหม่รู้ในเรื่องทุกอย่างที่จำเป็นในการใช้ชีวิตนักเรียนอาชีวะเพียงทองแห่งนี้ว่า ควรจะทำตัวอย่างไร โดยรุ่นพี่จะเป็นผู้ที่จัดกิจกรรมนี้ขึ้นมา การรับน้องจะใช้ระยะเวลาประมาณ 3 เดือน เริ่มตั้งแต่รุ่นน้องสอบเข้ามาได้ ใช้เวลาในช่วงพักกลางวันและตอนเย็นหลังเลิกเรียนแล้ว ส่วนใหญ่จะใช้สถานที่ภายในโรงเรียน มีบางครั้งจะออกไปรับน้องนอกโรงเรียน เช่น ที่สวนสาธารณะ ป้ายรถเมล์ หรือตามถนนหนทางละแวกโรงเรียน และจะมีการไปรับน้องที่ต่างจังหวัดอีก 1 - 2 วัน ซึ่งเป็นครั้งสุดท้ายสิ้นสุดของการรับน้อง

กิจกรรมต่าง ๆ ของการรับน้องจะเน้นถึงความสามัคคีเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันภายในรุ่น ฝึกความอดทนและช่วยเหลือซึ่งกันและกันในกลุ่ม พยายามให้รู้จักกันทั้งหมดทั้งรุ่นพี่รุ่นน้อง การลงโทษของการกระทำผิดหรือทำไม่ได้ตามที่รุ่นพี่ต้องการ จะเป็นไปในลักษณะของการทำโทษโดยให้ออกกำลังกายจนเหนื่อยหรือให้ออดทน เช่น การวิดพื้น การนอนกลิ้งไปบนพื้นร้อน ๆ ในเวลากลางวัน การให้วิ่งแบกโต๊ะ ฯลฯ หรือการทำโทษโดยการแกล้งแบบให้อายเพื่อฝึกความกล้า เช่น ถอดเสื้อกลางป้ายรถเมล์ การให้ไปขอความรักตามสวนสาธารณะ การให้ไปจีบผู้หญิง ฯลฯ จะไม่มีการใช้ความรุนแรงในการลงโทษกับรุ่นน้อง โดยมีกฎเกณฑ์สำหรับรุ่นพี่คือ ห้ามแตะต้องตัวรุ่นน้อง ซึ่งหมายถึง ห้ามใช้กำลังทำร้ายรุ่นน้อง จะใช้การสั่งอย่างเดียว

จะสอนให้ร้องเพลงเชียร์ เพลงของสถาบัน สอนให้รู้เรื่องเกี่ยวกับโรงเรียนในทุก ๆ ด้าน เช่น สัญลักษณ์ของโรงเรียนคืออะไร มีความหมายอย่างไร สถานที่ต่าง ๆ ในโรงเรียนเป็นอย่างไร มีสัญลักษณ์ของโรงเรียนที่รั้วข้างซ้ายก็อัน ข้างขวาก็อัน บันไดขึ้นตึกมีกี่ขั้น ประวัติความเป็นมาของโรงเรียน ฯลฯ และสิ่งสำคัญก็

คือ จะสอนให้รู้ว่าการเรียนให้จบและรอดปลอดภัยจากอันตรายนั้นควรจะทำตัวอย่างไร สอนให้รู้ว่ศัตรูคู่อริของโรงเรียนคือใคร อันตรายจากศัตรูคู่อริและการระวังป้องกันตัว ทุกอย่างทีสอดแทรกเข้าไปในการสอนก็เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการเรียนอยู่ในโรงเรียน แห่งนี้

เมื่อผ่านการรับน้องจนเสร็จสิ้นแล้ว ก็จะได้เป็นอาชีวะเฟื่องทองอย่างเต็มตัว ซึ่งก็จะมีกรป้อมรูปเฟื่องลงบนหน้าอกหรือต้นแขน โดยความสมัครใจไม่มีการบังคับ ส่วนใหญ่แล้วก็จะป้อมกันเกือบทุกคนและจะได้ใส่เสื้อซิปที่มีตราสัญลักษณ์ของ โรงเรียน ซึ่งก่อนทีจะรับน้องเสร็จสิ้น รุ่นน้องไม่มีสิทธิใส่เสื้อซิป ซึ่งเสื้อซิปของโรงเรียนนี้จะไม่มีขาย เพราะจะเป็นการสั่งทำขึ้นมาโดยเฉพาะ รุ่นน้องจะเป็นผู้ออกแบบ (สัญลักษณ์ของโรงเรียน) แล้วให้รุ่นพี่ดู ถ้ารุ่นพี่อนุญาตว่าใช้ได้จึงสามารถนำไปทำเป็นเสื้อซิปได้

ระบบค่านิยม

ค่านิยมในสังคมอาชีวะเฟื่องทองที่เป็นแนวทางที่ยึดถือร่วมกัน และเป็นแนวทางพฤติกรรมของนักเรียน โรงเรียนนี้ คือ

1. ระบบรุ่นพี่รุ่นน้อง ซึ่งทุกคนจะเห็นว่าเป็นสิ่งที่ดีมีประโยชน์ และระบบรุ่นพี่รุ่นน้องของทีนี้จะมีความเข้มแข็งและเหนียวแน่นกว่าโรงเรียนอื่น ๆ รุ่นพี่จะคอยช่วยเหลือเกื้อกูลต่อรุ่นน้องตลอด เมื่อจบจากโรงเรียนเข้าสู่การทำงาน ถ้ามีรุ่นพี่อยู่ทำงานที่เดียวกันก็จะคอยดูแลช่วยเหลือรุ่นน้องเสมอ รุ่นน้องก็จะมีเคารพและให้เกียรติต่อรุ่นพี่ ความเป็นอาชีวะเฟื่องทองด้วยกันทำให้เกิดเป็นสายสัมพันธ์แบบพี่กับน้อง

2. ความรักศักดิ์ศรีของโรงเรียน โรงเรียนมีประวัติความเป็นมาที่ยาวนาน ชื่อเสียงและศักดิ์ศรีของโรงเรียนที่รุ่นพี่ ๆ ทีผ่านมาทำไว้อย่างดี รุ่นน้องจะต้องรักษา

ชื่อเสียงและศักดิ์ศรีของโรงเรียน อย่าให้เกิดความเสื่อมเสีย ความเป็นอาชีวะเฟื่องทองนี้ หมายถึงพวกเราที่เป็น “เฟื่องทอง” และทุกสิ่งทุกอย่างที่หมายถึงโรงเรียนของเรา

3. สอนให้เป็นนักเลงไม้ไขเป็นพวกอันธพาล เฟื่องทองจะไม่ไปหาเรื่องหรือรังแกใครก่อน มีความเป็นลูกผู้ชายหรือสุภาพบุรุษ และถือว่าเป็นโรงเรียนอาชีวะที่เก่าแก่ และได้รับการยอมรับจากโรงเรียนอาชีวะอื่น ๆ ว่าเป็นอันดับหนึ่งหรือรุ่นใหญ่ของช่างกล ถ้าไปตีกันโรงเรียนอื่น ๆ ก็จะมีแต่เสียศักดิ์ศรีอย่างเดียวไม่คุ้มกันเพราะว่าคนละระดับ โรงเรียนที่อยู่ในระดับเดียวกันกับอาชีวะเฟื่องทองก็คือ โรงเรียนอาชีวะ “ดิ่งทอง” (ชื่อสมมติ) ซึ่งเป็นโรงเรียนอาชีวะที่เปิดสอนประเภทช่างก่อสร้าง สถาปัตยกรรม และตั้งอยู่ในบริเวณใกล้เคียงกัน มีอายุการก่อตั้งมายาวนานและมีประวัติการก่อเหตุทะเลาะวิวาทมายาวนานเหมือนกัน และได้รับการยอมรับว่าเป็นอันดับหนึ่งหรือรุ่นใหญ่ของช่างก่อสร้าง

สิ่งที่เคารพสักการะ

นักเรียนสายอาชีวะทุกประเภท จะมีการนับถือพระวิฆณุกรรม เพราะถือว่าพระวิฆณุกรรมเป็นเทพแห่งช่างทุกประเภท ส่วนใหญ่แล้วโรงเรียนอาชีวะจะมีรูปปั้นพระวิฆณุกรรมประดิษฐานอยู่ทุกโรงเรียน ซึ่งรูปปั้นของพระวิฆณุกรรมจะแตกต่างกันออกไปตามแต่โรงเรียนจะเป็นผู้ออกแบบหรือตามประเภทช่าง มักจะมีเครื่องมืออุปกรณ์ทางช่างมาเกี่ยวข้องด้วย เช่น โรงเรียนอาชีวะทางช่างกล รูปปั้นพระวิฆณุก็อาจจะถือเฟือง หรือโรงเรียนอาชีวะทางช่างก่อสร้างก็อาจจะถือจอบหรือดิ่งแทน

นักเรียนที่เข้ามาเรียนที่โรงเรียนนี้ จะมากราบไหว้เคารพสักการะบูชาพระวิฆณุกรรมซึ่งประดิษฐานอยู่ภายในบริเวณโรงเรียน เพื่อขอให้เรียนจบและปลอดภัยจากอันตรายทั้งหลาย การจะทำกิจกรรมต่าง ๆ ของนักเรียนก็จะมีกรกราบไหว้บูชาเพื่อขอพรจากพระวิฆณุกรรม ซึ่งรวมถึงการที่จะไปก่อเหตุทะเลาะวิวาทด้วย

สิ่งที่ปฏิบัติกันเป็นประจำทุกวันเมื่อเดินเข้ามาหน้าประตูโรงเรียน ซึ่งจะเห็นพระวิฆณุกรรมประดิษฐานอยู่ นักเรียนจะพนมมือขึ้นไหว้ทุกครั้งทั้งเวลาเข้าและออกจากโรงเรียน ไม่ว่าวันหนึ่ง ๆ จะเดินเข้าออกกี่ครั้งก็ตามเมื่อเดินเข้าหรือออกจากโรงเรียนก็จะพนมมือไหว้ ซึ่งเป็นสิ่งที่สังเกตได้ว่าเป็นนักเรียนที่นี่หรือเปล่า เพราะบุคคลภายนอกทั่วไปก็จะไม่รู้ถึงการปฏิบัติแบบนี้

งานประเพณีและพิธีกรรม

1. งานวันสถาปนาโรงเรียน เป็นงานประเพณีที่จัดขึ้นเป็นประจำทุกปี ซึ่งจะจัดตรงกับวันที่ถือว่าเป็นวันก่อตั้งโรงเรียน เช่น วันที่ 1 มกราคม (สมมติ) เป็นวันสถาปนาของโรงเรียนอาชีวะเฟื่องทอง หมายถึง 1 มกราคมของทุกปีจะเป็นวันของเฟื่องทอง ซึ่งจะจัดขึ้นภายในบริเวณโรงเรียน เป็นงานที่พบปะกันของทุกรุ่น รุ่นพี่เก่า ๆ รุ่นแรก ๆ ก็จะมากันมากมาย รุ่นพี่ที่เรียนอยู่ในปัจจุบันจะเป็นผู้จัด รุ่นน้องจะเป็นผู้คอยดูแลต้อนรับรุ่นพี่ ซึ่งรุ่นพี่ก็จะตอบแทนรุ่นน้องด้วยการพาไปเลี้ยงกันต่อตามสถานที่ที่ต่าง ๆ หลังจากหมดงานเลี้ยง บรรยากาศของงานนี้ ส่วนหนึ่งมักจะมีการแก๊งรุ่นน้องที่เพิ่งเข้ามาเรียน โดยให้ออกไปเดินรำ (เดิน) หน้าเวทีที่มีการแสดงดนตรี แล้วโยนระเบิดซึ่งทำขึ้นเองใส่กลุ่มพวกรุ่นน้อง ซึ่งระเบิดนี้จะมีเสียงดังแต่ไม่ค่อยมีอันตรายเท่าไรนัก จุดประสงค์เพื่อฝึกให้ไม่กลัวและเป็นความสนุกสนานที่ปฏิบัติกันเป็นประจำ รุ่นพี่รุ่นน้องจะร่วมสนทนากันในวงเหล้า เรื่องที่มักพูดคุยก็จะเป็นเรื่องของความสนุกสนานในอดีตเมื่อสมัยเรียนอยู่ ซึ่งส่วนใหญ่ก็จะเป็นเรื่องของการติดกับโรงเรียนอื่น ๆ งานรื่นเริงนี้จะจัดในตอนเย็น ในช่วงเช้าหรือบ่ายก็จะมีการแสดงออกถึงว่า วันนี้เป็นวันของเฟื่องทอง โดยจะรวมตัวกันทั้งหมดขึ้นห้างสรรพสินค้าที่อยู่ใกล้บริเวณโรงเรียนเพื่อประกาศถึงความยิ่งใหญ่ (ปกติแล้วนักเรียนอาชีวะจะรู้กันอยู่แล้วว่า วันสถาปนาของโรงเรียนอะไรเป็นวันไหน) ถ้าพบนักเรียนโรงเรียนคู่อริก็จะทำร้าย

2. งานวันก๊าดบาย (Good Bye) จะเป็นงานที่รุ่นน้องปัจจุบันจัดขึ้นให้แก่รุ่นพี่ที่กำลังจะจบการศึกษาออกไป เป็นการตอบแทนรุ่นพี่ที่รับน้องและช่วยเหลือดูแลรุ่นน้องตลอดมา มักจะทำของที่ระลึกแจกให้กับรุ่นพี่ส่วนใหญ่จะเป็นสิ่งของที่มีตราสัญลักษณ์ของอาชีวะเฟื่องทอง ส่วนสำคัญสิ่งหนึ่งคือ ภายในรุ่นเดียวกันของรุ่นพี่ซึ่งกำลังจะจบออกไปนั้น สามารถที่จะเปิดใจคุยถึงความไม่พอใจต่อกันได้ เรียกว่า “วันเคลียร์กัน” ก็ได้ เพื่อที่จะทำให้เกิดความเข้าใจกันภายในรุ่น

งานประเพณีทั้งสองนี้จะมีพิธีกรรมอย่างหนึ่งที่เป็นประเพณีปฏิบัติคือ รุ่นน้องจะต้องนำเอาสัญลักษณ์ของโรงเรียนคู่อริ จะเป็นอะไรก็ได้ที่เป็นสัญลักษณ์ของอาชีวะ “ดิ่งทอง” มาวางไว้ที่ทางเข้างานที่จัดขึ้น เพื่อให้รุ่นพี่เหยียบย่ำเดินผ่านเข้ามา การที่จะได้สัญลักษณ์ของโรงเรียนคู่อรินั้น จะต้องใช้วิธีการตบ (ยัด) หรือทำร้ายนักเรียนโรงเรียนคู่อริจึงจะได้มา ส่วนใหญ่ก็จะเป็นเสื้อซ้อป หรือธงของโรงเรียน ฯลฯ ซึ่งเป็นการแสดงถึงความสามารถของรุ่นน้องรุ่นนี้ ความยากของการได้สิ่งของเหล่านั้นมานั้น ก็ยังแสดงถึงความเจ๋งของรุ่น

เอกลักษณ์

เอกลักษณ์แห่งสังคมอาชีวะเฟื่องทองที่แสดงออก จะเห็นได้จากการแต่งกายตามระเบียบของโรงเรียนอนุญาตให้ใส่ชุดไปรเวทมาเรียนได้ ซึ่งมีไม่กี่โรงเรียนที่อนุญาต การแต่งกายของอาชีวะเฟื่องทองนิยมใส่เสื้อเชิ้ตหรือเสื้อยัดก็ได้ ถ้าใส่เสื้อเชิ้ตก็จะพับแขนขึ้นเหนือข้อศอกเล็กน้อย แต่จะใส่กางเกงยีนส์กันทุกคน และใส่รองเท้าบู๊ตหุ้มส้นสูง ๆ (คล้ายกับรองเท้าของพวกคาวบอย ซึ่งเป็นที่นิยมกันในหมู่วัยรุ่นชาย) ส่วนใหญ่แล้วจะนิยมไว้ผมยาว ๆ การแต่งตัวจะค่อนข้างออกไปทางลูกทุ่งหน่อย ๆ (ไม่หรูหรา) แต่ต้องดูเท่ ๆ ไว้ก่อน จะใส่เสื้อซ้อปที่มีสัญลักษณ์ของโรงเรียนทับอีกทีเสมอเมื่ออยู่ในโรงเรียนหรือบริเวณใกล้เคียงโรงเรียน

และภาษาที่ใช้สื่อสารกันภายในสังคมก็จะมีภาษาเฉพาะหรือภาษาแสดง
ซึ่งส่วนใหญ่ก็จะเป็นภาษาแห่งสังคมอาชีพะโดยทั่วไป แต่ก็มีส่วนที่เป็นการใช้ (นิยมใช้)
เฉพาะสังคมอาชีพะเฟื่องทอง เช่น

นิ้ว หมายถึง ปีน

ตัว หมายถึง ปีน

ไปกดมา หมายถึง ยิงปืน

ไปเล่นมา หมายถึง ไปทำร้ายนักเรียนโรงเรียนอื่นมา

เอาคืน หมายถึง แก้แค้น

เล่นหนัก หมายถึง ไปทำร้ายถึงขั้นเสียชีวิต

ออกงาน หมายถึง การไปตีกับโรงเรียนอื่น

มีงาน หมายถึง จะมีการไปตีกับโรงเรียนอื่น

นักรบ หมายถึง คนที่ไปตีกับโรงเรียนอื่นบ่อย ๆ

ตัวห่อ (ตัวอ่อ) หมายถึง คนที่สร้างความสนุกสนานเฮฮาให้กับเพื่อน

ตัวอุบาทว์ หมายถึง คนที่เป็นพวกหัวโจก

มีเมา หมายถึง กินเหล้า

จ๊าบ หมายถึง ถูกใจ

เสียฟอร์ม หมายถึง เสียศักดิ์ศรี

ไม่ใช่ซี่ ๆ หมายถึง ไม่ใช่ระจอก ๆ

รู้ซู้รู้ไส้ หมายถึง รู้กันดีว่าใครเป็นอย่างไร

ไปเข้าเย็นกลับ หมายถึง พวกอ่อน

ไปเข้ากลับดึก หมายถึง พวกเข้ม

พวกอ่อน หมายถึง พวกที่ไม่ค่อยสูงส่งกับเพื่อนฝูงหรือไม่ค่อยจะไปตี
กับโรงเรียนอื่น

พวกเข้ม หมายถึง พวกที่แสดงออกถึงความเป็นอาชีพะเฟื่องทองอย่าง
เต็มตัวในด้านต่าง ๆ หรือพวกที่ไปตีกับโรงเรียนอื่นบ่อย ๆ

วิถีชีวิตภายในสังคม

การดำเนินชีวิตภายในสังคมโรงเรียนนี้ โดยปกติจะเรียนตามตารางสอนที่กำหนดไว้ การเรียนการสอนในสายวิชาช่างกล ส่วนใหญ่แล้วจะเป็นการเรียนที่เน้นการปฏิบัติที่เรียกว่า “เรียนซ้อป” บรรยากาศในการเรียนก็จะไม่เข้มงวดนัก เนื่องจากอาจารย์ให้งานแล้วนักเรียนต้องรับผิดชอบต่องานของตนเองให้สามารถส่งได้ทันตามกำหนดเวลา พฤติกรรมทางด้านการเรียนก็เหมือนกับโรงเรียนทั่ว ๆ ไป ก็จะมีคนที่ขยันและสนใจเรียนมากน้อยแตกต่างกันไป

นอกเหนือจากการเรียนแล้วก็มักจะจับกลุ่มพูดคุย แลกกัน เฮฮาตามประสาวัยรุ่น ในเรื่องที่คุณกันนั้น ก็จะเป็นเรื่องทั่ว ๆ ไปของวัยรุ่น และมักจะมีเรื่องราวเกี่ยวกับเหตุการณ์การก่อเหตุทะเลาะวิวาทของโรงเรียนต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นมาพูดคุยกัน ซึ่งบางคนก็มีข้อมูลหรือรู้เรื่องราวเป็นอย่างดี เพราะนักเรียนเหล่านี้มักจะรู้จักกับนักเรียนหัวโจกโรงเรียนอื่น อาจเป็นเพื่อนกันหรือมีน้องเรียนอยู่โรงเรียนแห่งนั้น หรือเป็นคนรู้จักอยู่ในละแวกบ้านใกล้เคียงกัน แต่ถ้ามีเหตุการณ์ทะเลาะวิวาทที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนของตนเอง ก็ยังจะมีการจับกลุ่มพูดคุยกันเป็นพิเศษต่อกรณีที่เกิดขึ้น

หลังจากหมดภาระการเรียนในแต่ละวัน ส่วนใหญ่ก็จะคลุกคลีอยู่กับเพื่อน ๆ ที่โรงเรียน ซึ่งมีกิจกรรมต่าง ๆ มากมาย เช่น นั่งเล่นพูดคุยกัน ไปดูการแข่งขันกีฬาซึ่งอยู่ใกล้ ๆ โรงเรียน (ไปจับหรือชวนนักเรียนหญิงที่มาเชียร์กีฬา) เล่นไพ่กัน กินเหล้ากัน ฯลฯ สถานที่ที่พบปะสังสรรค์มักจะอยู่ในโรงอาหาร โต๊ะนั่งหน้าตึก ห้องกิจกรรมชมรมค่ายอาสาพัฒนาชนบท ร้านเหล้าในตลาดที่อยู่ติดกับโรงเรียน

การกลับบ้านจะกลับเป็นกลุ่ม ๆ อย่างน้อยก็ 2 - 3 คน โดยพวกที่บ้านอยู่ในละแวกหรือเส้นทางเดียวกันก็กลับบ้านด้วยกัน พวกที่นั่งรถไฟก็จะกลับด้วยกัน พวกที่เรียกว่า “พวกอ่อน” จะกลับบ้านหลังจากเลิกเรียน ส่วนพวกที่เรียกว่า “พวกเข้ม” จะ

กลับบ้านต่ำกว่า เพราะมักจะไปนั่งกินเหล้าอยู่ในตลาด โดยปกติแล้วเมื่อออกจากโรงเรียนแล้วก็จะกลับบ้านเลยมักจะไม่ใช่ไปสถานที่อื่น ๆ นอกจากนี้มีการรวมกลุ่มกันไปเป็นครั้งคราว เช่น การไปเดินตามห้างสรรพสินค้า

5.2 ข้อมูลด้านการก่อเหตุทะเลาะวิวาท

ลักษณะของเหตุ

การก่อเหตุทะเลาะวิวาทที่เกิดขึ้นกับโรงเรียนอาชีวะเฟื่องทองนี้สามารถแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะคือ

1. ก่อเหตุทะเลาะวิวาทกับโรงเรียนอาชีวะดิ่งทอง

โดยส่วนใหญ่แล้วเป็นการทะเลาะวิวาทกับโรงเรียนคู่อริแห่งนี้ เพราะอยู่บริเวณใกล้เคียงกัน และที่สำคัญคือ ความรู้สึกว่าเป็นศัตรูคู่อริ มีการทะเลาะวิวาทกันมาตลอดตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ซึ่งในอดีตก่อนที่จะเป็นศัตรูคู่อริกันนั้น ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนทั้งสองก็เป็นเพื่อนกัน เคยร่วมกันก่อเหตุทะเลาะวิวาทกับพวกนักเรียนนายร้อยตำรวจด้วยกัน จุดเริ่มแรกของการเป็นศัตรูกันนั้นเกิดขึ้นในเหตุการณ์ประมาณ พ.ศ. 2510 ที่มีการก่อเหตุทะเลาะวิวาทกันระหว่างสองโรงเรียนนี้ที่สนามกีฬาสาเหตุมาจากการแข่งขันกีฬา ซึ่งเป็นเหตุการณ์ทะเลาะวิวาทที่ใหญ่โตและลุกลามไปทั่วระหว่างสองโรงเรียน มีการระดมกำลังมาตีกันมากมาย ตั้งแต่เหตุการณ์นี้เป็นต้นมาทำให้เกิดการเป็นศัตรูกันที่ถาวรเรื่อยมา ซึ่งในแต่ละปีก็จะมี การก่อเหตุทะเลาะวิวาทกันเป็นประจำ

2. ก่อเหตุทะเลาะวิวาทกับโรงเรียนอาชีวะอื่น ๆ

มักจะไม่ค่อยเกิดเหตุการณ์ทะเลาะวิวาทกับโรงเรียนอาชีวะอื่น ๆ เนื่อง

จากเหตุผลประการแรกคือ ความรู้สึกในศักดิ์ศรีของโรงเรียนตนว่าอยู่ในระดับที่สูงกว่า ไม่ควรที่จะลดศักดิ์ศรีไปยุ่งด้วย เพราะจะมีแต่ผลเสียต่อศักดิ์ศรี ประการที่สองคือ โรงเรียนอาชีวะอื่น ๆ จะไม่กล้าที่จะทะเลาะวิวาทกับโรงเรียนอาชีวะเฟื่องทอง เพราะทราบถึงชื่อเสียงในด้านการทะเลาะวิวาทเป็นอย่างดี ถ้าเกิดเหตุทะเลาะวิวาทแล้วจะเป็นเรื่องใหญ่ และพวกนี้จะเล่นกันหนัก (ทำร้ายถึงขั้นเสียชีวิต) จะมีเพียงไม่กี่เหตุการณ์ที่ทะเลาะวิวาทกับโรงเรียนอาชีวะอื่น ๆ ซึ่งส่วนใหญ่แล้วที่เกิดขึ้นเป็นเพราะว่าไม่รู้ว่าเป็นนักเรียนของโรงเรียนอาชีวะเฟื่องทอง ถ้ารู้ว่าเป็นอาชีวะเฟื่องทองแล้วจะไม่ค่อยมีใครกล้าสองของ

การทะเลาะวิวาทกันของโรงเรียนอาชีวะจะเป็นลักษณะของการทะเลาะวิวาทในระดับโรงเรียน มิใช่เป็นระดับเฉพาะบุคคล การทำร้าย ถ้าสามารถที่จะหาตัวบุคคลที่เป็นคู่อริกันได้ก็จะทำร้ายคนนั้น ซึ่งมักจะหาตัวบุคคลได้ลำบาก จึงมักจะไม่นั้นเฉพาะเจาะจง ขอให้เป็นบุคคลใดก็ได้ที่เป็นคนที่เรียนอยู่ในโรงเรียนที่เป็นคู่อริ การทะเลาะวิวาทกันจะมีความหมายระหว่างโรงเรียนกับโรงเรียน บุคคลที่เข้าร่วมการก่อเหตุทะเลาะวิวาท อาจจะมีมากหรือน้อยแตกต่างกันไปตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งอาจเป็นการยกไปเกือบหมดทุกคนทั้งโรงเรียนหรือ ไปเพียงไม่กี่คนก็ได้

นักเรียนที่จะออกไปตีหรือก่อเหตุทะเลาะวิวาทกับโรงเรียนอื่นบ่อย ๆ มีประมาณ 20 - 30 เปอร์เซนต์ มักจะรู้จักกันในหมู่เพื่อนด้วยกัน (รู้ชื่อรู้ใส่กันว่าใครเป็นอย่างไร)พวกนี้จะเรียกว่า “นักรบ” เป็นพวกที่มีความเข้มขงความเป็นอาชีวะเฟื่องทอง แต่อีกส่วนหนึ่งประมาณ 60 - 70 เปอร์เซนต์ แม้จะไม่ค่อยออกไปตีก็จะมี การช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ เช่น หาอาวุธ ออกเงิน (เมื่อมีการถูกจับกุม) ช่วยเหลือในการประกันตัว ตลอดจนการช่วยเหลือในทางการเรียน แต่ถ้ามีเหตุการณ์ใหญ่ ๆ เกิดขึ้นแล้ว ส่วนใหญ่สามารถที่จะระดมกำลังได้เกือบทั้งหมด

เงื่อนไขของการเกิดเหตุ

เงื่อนไขของการเกิดเหตุทะเลาะวิวาทของอาชีวะเพียงพอสามารถแบ่งออกได้ดังนี้

1. เกิดจากการถูกทำร้ายมาก่อน

ถ้านักเรียนอาชีวะเพียงพอของคนใดถูกทำร้ายมาไม่ว่าจะเกิดจากกรณีโรงเรียนอื่นมาทำร้ายก่อน หรือการทะเลาะวิวาทกัน แต่รู้สึกว้าวุ่น (เสียฟอร์ม) ก็จะต้องมีการไปแก้แค้น (เอาคืน) ส่วนใหญ่มักจะเกิดจากการไม่ระมัดระวังตัวหรือประมาท เช่นไปในสถานที่ที่มีนักเรียนคู่อริอยู่ การขึ้นรถโดยสารผ่านไปเจอเหตุการณ์โดยบังเอิญ เป็นต้น

2. เกิดจากการเป็นศัตรูคู่อริ

นักเรียนอาชีวะเพียงพอ ถ้าพบกับนักเรียนอาชีวะดิ่งทองแล้ว จะมีการทะเลาะวิวาทกัน เจอเมื่อไรจะต้องเล่นงาน (ทำร้าย) ศัตรูก่อน ถ้าไม่เล่นก่อนก็จะโดนเขาทำร้ายเช่นกัน ซึ่งมีกรณีตัวอย่างให้เห็นอยู่บ่อย ๆ เว้นเสียแต่ว่าบางครั้งเจอนักเรียนอาชีวะดิ่งทองที่ดูลักษณะท่าทางแล้วเป็นพวกเด็กเรียนก็จะไม่ทำร้าย ซึ่งมีเป็นส่วนน้อยครั้ง ในกรณีของโรงเรียนอาชีวะอื่น ๆ ที่เป็นคู่อริ ก็แล้วแต่สถานการณ์ว่าเหมาะสมที่จะเล่นงานหรือไม่ หรือความรู้สึกว่าเป็นศัตรูอยู่ในระดับมากน้อยเพียงใด

3. เกิดจากต้องการอวดให้รุ่นน้องเห็น

เพื่อให้รุ่นน้องเห็นถึงความกล้าและเจ๋งของรุ่นพี่ที่จะมีการไปทำร้ายโรงเรียนอาชีวะดิ่งทอง ซึ่งมักจะเป็นในช่วงของการรับน้องเมื่อน้องเพิ่งเข้ามาใหม่ ๆ

โดยการทบทวนหรือยึดสิ่งของที่เป็นสัญลักษณ์ของโรงเรียนอาชีวะดิ่งทอง เพื่อนำมาอวดโชว์ แก่รุ่นน้อง เป็นวิธีการแสดงตัวอย่างให้รุ่นน้องดู เพราะเป็นสิ่งทีรุ่นน้องจะต้องมีการปฏิบัติตามในการเป็นอาชีวะเฟื่องทอง

4. เกิดจากเทศกาล

ซึ่งเป็นระยะเวลาที่มักจะมีเหตุทะเลาะวิวาทอยู่เป็นประจำระหว่างสองโรงเรียนนี้ คือช่วงของวันสถาปนาของโรงเรียน ซึ่งในประเพณีปฏิบัติแล้ว จะเป็นวันที่แสดงความยิ่งใหญ่ให้ศัตรูคู่อริได้เห็น มีการรวมตัวกันเพื่อเดินขึ้นห้างสรรพสินค้าที่เป็นเขตแดนกั้นกลางระหว่างสองโรงเรียน มักจะมีนักเรียนอาชีวะดิ่งทองชอบมาเดินเที่ยวเป็นประจำ ถ้าพบเจอก็จะทำร้าย ส่วนใหญ่แล้วมักจะรู้และไม่กล้ามาเดินในช่วงใกล้ ๆ วันสถาปนาของอีกโรงเรียนหนึ่ง ก่อนวันงานสถาปนา 1 วัน (วันสุกดิบ) จะมีการดักทำร้ายกันเป็นประจำ นักเรียนโรงเรียนคู่อริก็จะมีการระมัดระวังตัวเป็นพิเศษในทำนองเดียวกัน โรงเรียนคู่อริก็มีงานวันสถาปนาและประเพณีปฏิบัติเหมือนกัน

และอีกช่วงเวลาหนึ่งคือ ตอนที่ใกล้จะจบการศึกษาจากโรงเรียน รุ่นพี่ที่จะจบออกไปจะมีความคิดที่ต้องการจะ “ดีสั่งลา” หรือ “ดีทิ้งทวน” เพราะเมื่อจบไปแล้วก็จะไปสู่การทำงาน หรือเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้น ซึ่งไม่ค่อยมีการทะเลาะวิวาทกันแล้ว

5. เกิดจากประเพณีและพิธีกรรม

งานประเพณีต่าง ๆ มักมีพิธีกรรมแทรกอยู่ เพื่อสร้างให้เกิดความรู้สึกศักดิ์ศรีหรือความยิ่งใหญ่ของสถาบัน และมีประเพณีปฏิบัติที่เป็นหน้าที่ของรุ่นน้องจะต้องแสดงความสามารถให้รุ่นพี่เห็น รุ่นน้องจะต้องหาสิ่งของหรือสัญลักษณ์ที่เป็นของอาชีวะดิ่งทอง มักจะเป็นเสื้อซ้อป แหวน เข็มขัด ธง ฯลฯ หรือการเข้าไปทำลายสิ่งของที่เป็นสัญลักษณ์ของโรงเรียน เพื่อนำมาใช้ในพิธีกรรมโดยให้รุ่นพี่ที่จะเดินเข้าสู่งาน

ประเพณีที่จัดขึ้น (งานวันสถาปนางานกู้ตบยหรืองานสังสรรค์) เหยียบย่ำสิ่งที่เป็นตัวแทนของอาชีพดั่งทอง ซึ่งการที่จะนำสิ่งของเหล่านี้มาได้นั้น จะต้องมาจากการไปตบหรือยึดเอามาจากนักเรียนอาชีพดั่งทอง เป็นการแสดงให้เห็นว่า รุ่นนี้มีความสามารถเพียงใด

6. เกิดจากความรู้สึกเสียศักดิ์ศรี

ถ้ามีโรงเรียนอาชีพใด มาทำให้อาชีพเืองทองรู้สึกว่าคุณทำทหายหรือเสียศักดิ์ศรีแล้ว ก็จะต้องมีการไปเอาคืนเพื่อมิให้ใครมาดูถูกได้ เช่น การที่โดนนักเรียนอาชีพอื่นมาตบยึดเอาสิ่งของที่มีความหมายวคืออาชีพเืองทอง และอีกส่วนหนึ่งทีสังเกตเห็นได้ตามที่สาธารณะต่าง ๆ ทีมีการขีดเขียนหรือพ่นข้อความทีประกาศถึงความยิ่งใหญ่ของสถาบันตนเอง และดูถูกสถาบันอื่น ถ้าเป็นกรณีทีเกิดจากโรงเรียนอาชีพอื่น ๆ ทีมิใช่อาชีพดั่งทอง ขีดเขียนหรือพ่นข้อความทีมีความหมายในเชิงด่าว่าอาชีพเืองทองแล้ว ก็จะมีการดำเนินการโดยรับผิดชอบของอาชีพเืองทองทั้งหมด ซึ่งมีการแบ่งความรับผิดชอบไปตามเส้นทางทีการกลับบ้าน กลุ่มใดทีพบเห็นในเขตการรับผิดชอบของตน ก็จะเป็นผู้ดำเนินการ อาจจะมีการให้ลบออกหรือการทำร้าย และโดยทั่วไปของการขีดเขียนหรือพ่นข้อความดังกล่าวนี้มักจะแสดงถึงสถาบันใดว่าเป็นผู้กระทำ

แต่ถ้าเป็นในกรณีทีเกิดจากอาชีพดั่งทองแล้วจะรู้สึกว่าเป็นเรื่องธรรมดา เพราะมีศักดิ์ศรีเท่าเทียมกัน มักจะมีการทำบ่อย ๆ ทั้งฝ่ายอาชีพเืองและดั่งทอง ในช่วงของเทศกาลวันสถาปนา โดยทำเป็นภาพพิมพ์เอาไว้พิมพ์ตามสถานที่ต่าง ๆ สำหรับอาชีพเืองทองแล้วจะไม่มีมีการขีดเขียนหรือพ่นด่าว่าอาชีพอื่น ๆ เพราะเป็นเรื่องไร้สาระ เรามีศักดิ์ศรีมากกว่าอยู่แล้ว

รูปแบบและวิธีการ

การรับรู้ถึงการเกิดเหตุของอาชีวะเฟื่องทอง จะมีลักษณะที่สามารถติดต่อกันถึงทั้งหมด โดยการกระจายข่าวสารผ่านหัวหน้าแผนก ถ้าเกิดเรื่องทะเลาะวิวาท หัวหน้าแผนกต่าง ๆ จะมาประชุมกัน (ไม่เป็นทางการ) แล้วก็กระจายข่าวสารไปยังเพื่อน ๆ ในแผนกอาจจะมีการนัดหมายกันว่าจะไปตีเมื่อไร

รูปแบบในการออกไปก่อเหตุทะเลาะวิวาทโดยทั่ว ๆ ไปแล้ว คนที่จะออกไปตีนั้นก็ต้องเป็นคนที่ไม่เป็นที่สนใจของอาจารย์ (เป็นที่เพ่งเล็งของอาจารย์) หรือมีดีความติดตัวอยู่ มักจะเป็นไปกลุ่มเล็ก ๆ ประมาณ 3 - 4 คน หรือไปรถจักรยานยนต์ 2 คัน เพื่อความสะดวกในการก่อเหตุและหลบหนี บางครั้งจะขึ้นกับสถานการณ์ของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ถ้ารู้ล่วงหน้าว่าจะไปตีหรือดักทำร้าย ก็จะมีการวางแผนและเตรียมตัวให้พร้อมในทุก ๆ ด้าน เช่น อาวุธ สถานที่ที่จะไปต้องรู้ทางหนີดีว่าเป็นอย่างไร ถ้าไปรถจักรยานยนต์ก็จะเอาคนที่มีความชำนาญในการขับขี่

วิธีการที่ใช้สามารถแบ่งได้ดังนี้คือ

1. การบอกกล่าวไปยังผู้บริหาร โรงเรียนที่เกิดกรณีนักเรียนของเขามีการขีดเขียนพ่นข้อความในทางที่ดูถูกต่ออาชีวะเฟื่องทอง โดยการโทรศัพท์ไปเพื่อให้ดำเนินการลบออก ซึ่งจะให้ระยะเวลาประมาณ 3 วัน ถ้าไม่กระทำตามก็จะดำเนินการขั้นต่อไป ในกรณีนี้จะเป็นเหตุการณ์ที่ไม่รุนแรง และผู้บริหารของโรงเรียนที่เป็นคู่กรณี ก็จะดำเนินการลบข้อความเหล่านั้นออกเพื่อมิให้เกิดเหตุการณ์การก่อเหตุทะเลาะวิวาทต่อไป

2. การเข้าไปหาตัว (บุคคล) ที่เป็นผู้กระทำการไม่ว่าจะเป็นการขีดเขียนหรือการทำร้ายนักเรียนอาชีวะเฟื่องทอง ส่วนใหญ่แล้วมักจะไม่เกิดความรุนแรงเท่าไรนัก เพราะถ้ามีเรื่องในลักษณะนี้แล้ว ปกติผู้บริหาร โรงเรียนดังกล่าวมักจะให้ความร่วมมือ

เพื่อมิให้เกิดเหตุการณ์ลูกกลมใหญ่โต เหตุที่อาชีวะสามารถใช้วิธีการนี้ได้เป็นเพราะครู-อาจารย์อาชีวะบางโรงเรียน ส่วนใหญ่ก็จะเป็นศิษย์เก่าของอาชีวะเฟื่องทอง ทำให้สามารถพูดคุยกันได้ง่าย (รุ่นพี่กับรุ่นน้อง)

3. การลอบทำร้าย จะเป็นการไปดักรับทำร้ายไม่ค่อยมีการเผชิญหน้ากัน เพราะจะใช้อาวุธปืนซึ่งมีประสิทธิภาพ มักจะไปโดยรถจักรยานยนต์ 2 คัน จะไปหน้าโรงเรียนหรือบริเวณใกล้เคียงที่มีนักเรียนโรงเรียนคู่อริอยู่ ไม่เลือกเฉพาะเจาะจงว่าเป็นใคร ขอให้เป็นนักเรียนโรงเรียนนี้เป็นใช้ได้

4. การระดมกำลังทั้งหมด ซึ่งมักเป็นเหตุการณ์ที่ใหญ่โตมีเหตุปะทะวิวาทกันมา แล้วมาเรียกพวกไปเป็นการเผชิญหน้ากัน ความรุนแรงของเหตุการณ์นั้นไม่สามารถที่จะควบคุมได้แล้ว เพราะอยู่ในอารมณ์ของความโกรธแค้น เช่น ในเหตุการณ์ที่นักเรียนอาชีวะเฟื่องทองถูกยิงตาย ก็จะมีการรวมตัวกันไปที่เกิดเหตุหรือสถานีตำรวจเพื่อที่จะดูคนร้าย ถ้ามีการเผชิญหน้ากันกับโรงเรียนคู่อริที่เป็นผู้กระทำแล้ว ก็จะมีการปะทะใช้ความรุนแรง ส่วนใหญ่เมื่อเกิดเหตุการณ์ในกรณีที่มีผู้เสียชีวิตแล้ว ตำรวจก็จะควบคุมสถานการณ์มิให้เกิดเหตุการณ์รุนแรงลุกลามไป

อาวุธที่นิยมใช้คือปืน ซึ่งมีอยู่มากมายหลายคนที่พกมาโรงเรียนทุกวันหรือซ่อนเก็บไว้ที่โรงเรียน เพื่อเอาไว้ป้องกันตัวหรือเพื่อก่อเหตุทะเลาะวิวาท อาชีวะเฟื่องทองแห่งนี้จะเป็นพวกที่ใช้อาวุธปืนเป็นพวกแรก ๆ โรงเรียนอาชีวะอื่น ๆ มักจะไม่ค่อยมีที่จะพกมาโรงเรียน (แต่ปัจจุบันนี้มีการใช้ปืนกันมากมายสังเกตได้จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นมักจะมีการใช้ปืนแทบทั้งสิ้น) มีการซื้อมิ้งปืนหรือลองปืนใหม่ที่สถานที่บริเวณภายในโรงเรียนด้วย

คนที่ไปก่อเหตุทะเลาะวิวาทมากหรือยิงคู่อรินั้นจะไม่ประกาศตัวหรือคุยโอ้อวดว่าตนเป็นคนทำ จะรู้กันเองว่าใครเป็นผู้ทำ (บางครั้งก็ไม่รู้เลย) ซึ่งเป็นสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อการไม่ถูกจับกุม เพราะบางครั้งจะมีสายลับหรือพวกหาข่าวมาสอดแนม

จึงไว้ใจใครไม่ได้ นอกจากพวกเดียวกันเอง การทำร้ายนักเรียนคู่อริส่วนใหญ่แล้วมักจะ
ไม่คิดตัว (คิดโรงเรียน) เพราะจะมีวิธีการเช็ก แต่ก็ยังมีบางครั้งที่ทำร้ายคิดตัว (เนื่องจากมี
การแต่งกายหรือมีลักษณะท่าทางเหมือนกับนักเรียนโรงเรียนคู่อริ) ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับ
โรงเรียนคู่อริเลย หรือบางครั้งอาจจะมีลูกหลงไปถูกบุคคลอื่นทั่วไป

5.3 ข้อมูลด้านการแก้ไขปัญหาค่าการก่อเหตุทะเลาะวิวาท

โรงเรียน

กระบวนการแก้ไขปัญหาค่าการก่อเหตุทะเลาะวิวาทของโรงเรียนอาชีวะ
เฟื่องทองแห่งนี้ ได้มีการดำเนินการมาโดยตลอด ซึ่งไม่สามารถบรรลุผลสำเร็จได้เลย
มีการเกิดขึ้นของเหตุการณ์การทะเลาะวิวาทอยู่เสมอเป็นประจำ มาตรการที่นำมาใช้ใน
การลงโทษต่อนักเรียนผู้ก่อเหตุทะเลาะวิวาท ก็จะเป็นวิธีการตัดคะแนน ทำทัณฑ์บน
หรือไล่ออก ส่วนใหญ่แล้วมักจะจับตัวผู้กระทำผิดไม่ได้ ผู้บริหารที่เข้ามาบริหารโรง
เรียนอาชีวะเฟื่องทองนั้น ในปัจจุบันแล้วมักจะเป็นศิษย์เก่าของอาชีวะเฟื่องทอง ซึ่งก็จะ
ทราบถึงปัญหาค่าการทะเลาะวิวาทที่เกิดขึ้นมายาวนานเป็นอย่างดีว่าเป็นมาอย่างไร และ
บางครั้งก็มีมาตรการที่จะพยายามแก้ไขโดยการห้ามการรับน้อง ห้ามจัดวันสถาปนา หรือ
การแยกรุ่นน้องมิให้รุ่นที่ได้ผูกพันกัน ฯลฯ เป็นต้น แต่มาตรการต่าง ๆ เหล่านี้ก็จะถูก
ต่อต้านจากนักเรียนอาชีวะเฟื่องทอง โดยการชุมนุมประท้วงซึ่งเป็นไปอย่างเหนียวแน่น
ทุกคนจะร่วมกันหมด ทำให้ไม่สามารถที่จะเอาความผิดได้ และมักจะเป็นการยอมรับ
ข้อประท้วงเป็นส่วนใหญ่ การห้ามในสิ่งที่เป็นประเพณีปฏิบัติติดต่อกันมายาวนานของ
อาชีวะเฟื่องทองนั้นจะไม่สามารถกระทำได้ (เพราะจะมีรุ่นพี่เก่า ๆ บางคนสนับสนุน
ให้เกิดการประท้วงเสมอ)

มาตรการในการแก้ไขอีกส่วนหนึ่งก็คือ การนำเอาศีลธรรมมาสอนในวิชาที่
นักเรียนจะต้องเรียน มีการให้นั่งสมาธิ และไปทัศนศึกษาที่วัดด้วย และที่สำคัญมีการ
ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงในกระบวนการรับนักเรียนที่จะเข้ามาเรียนที่อาชีวะเฟื่องทอง มีการ

ใช้ระบบโควตาในการคัดเลือกคนมาแทนการใช้วิธีการสอบคัดเลือกบางส่วน และในด้านของการเปิดรับระดับของนักเรียนก็เปลี่ยนแปลงไปจากที่อดีตเคยรับในระดับ ปวช. และระดับ ปวส. เมื่อเห็นว่านักเรียนที่มักไปก่อเหตุทะเลาะวิวาทเป็นนักเรียนระดับ ปวช. เนื่องจากยังมีวุฒิภาวะน้อย จึงเลิกรับในระดับ ปวช. หันมารับแต่ระดับ ปวส. แทนอย่างเดียว แต่การทะเลาะวิวาทก็ยังเกิดขึ้นเสมอเรื่อยมาในปัจจุบันจึงรับในระดับ ปวส. แล้ว รับแต่ในระดับ ปทส. อย่างเดียวแทน

ในด้านของการป้องกันการก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียน ก็จะมีการตรวจค้นอาวุธเพื่อมิให้นำมาใช้ทำร้ายกัน และจะไม่ส่งเสริมกิจกรรมกีฬาต่าง ๆ เพราะเกรงว่าเมื่อส่งไปแข่งขันแล้วจะเกิดเหตุทะเลาะวิวาท ทั้งที่ในอดีตนั้นกิจกรรมทางด้านกีฬาของอาชีวะเฟื่องทงนั้นมีชื่อเสียงในหลายประเภท

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

เมื่อเกิดเหตุทะเลาะวิวาทขึ้น ซึ่งโดยมากมักจะเกิดกับโรงเรียนอาชีวะ ดิ่งทอง เจ้าหน้าที่ตำรวจประจำสถานี ซึ่งเป็นท้องที่ที่โรงเรียนทั้งสองแห่งอยู่ในเขตรับผิดชอบดูแลนั้น จะมีการประสานงานระหว่างคู่อริทั้งสองโรงเรียน เพื่อมิให้เกิดเหตุการณ์ลุกลามและยืดเยื้อต่อไป โดยเมื่อเกิดเหตุส่วนใหญ่จะปิดโรงเรียนก่อน เช่น 3 วัน 7 วัน เป็นต้น และมีการประชุมร่วมกันเพื่อหาแนวทางในการดำเนินการต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ในส่วนของเจ้าหน้าที่ตำรวจประจำสถานีนี้ มีจำนวนหลายคนที่มีความคุ้นเคยกับนักเรียนอาชีวะเฟื่องทอง และจะทราบถึงบริบทของความเป็นคู่อริกับอาชีวะดิ่งทอง ซึ่งมีเหตุทะเลาะวิวาทกันเป็นประจำ ส่วนใหญ่แล้วมักจะไม่ค่อยอยากจะทำมาอยู่กับดิ่งทอง เพราะเป็นการแก้ปัญหาที่ปลายเหตุ ถ้าจับกุมนักเรียนเหล่านี้ไปก็จะเสียอนาคตเปล่า ๆ

ในส่วนของการแก้ไขปัญหาค่าก่อเหตุทะเลาะวิวาทของกองกำกับการสวัสดิภาพเด็กและเยาวชนนั้น ได้มีการจัดโครงการกลุ่มสัมพันธ์เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักเรียน ซึ่งได้มีการคัดเลือกโรงเรียนที่มีประวัติการก่อเหตุ

ทะเลาะวิวาทบ่อย ๆ นำมาเข้าค่ายพักแรม โดยใช้ระยะเวลา 3 วัน 2 คืน ที่ต่างจังหวัด เพื่อสร้างความคุ้นเคยและสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างนักเรียนต่างสถาบัน และปลูกฝังระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรม ให้กับนักเรียนนักศึกษา และโรงเรียนอาชีวะเฟื่องทองแห่งนี้ก็ได้รับคัดเลือกให้ไปเข้าโครงการนี้อยู่เสมอ ๆ จะเลือกนักเรียนแต่ละครั้งก็ไปเข้าโครงการประมาณ 5 - 10 คน ซึ่งไปร่วมกับโรงเรียนอื่น ๆ อีกประมาณ 10 โรงเรียน

กองสารวัตรนักเรียนก็เคยนำนักเรียนอาชีวะเฟื่องทองเหล่านี้ไปร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม เช่น การทำความสะอาดตามสถานที่สาธารณะต่าง ๆ ที่มีการขีดเขียนข้อความชั่วร้ายระหว่างสถาบัน หรือนำไปช่วยซ่อมแซมสัญญาณไฟจราจรต่าง ๆ เป็นต้น ตลอดจนมีการสัมมนาต่าง ๆ ของหน่วยงานที่รับผิดชอบ เพื่อที่จะหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาค่าก่อเหตุทะเลาะวิวาทนี้

จะเห็นว่าการแก้ไขทั้งในส่วนของโรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อการก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวะเฟื่องทองแห่งนี้นั้น แม้ว่าจะมีการดำเนินการในหลาย ๆ วิธีการ แต่ไม่สามารถที่จะแก้ไขต่อปัญหาที่เกิดขึ้นได้เท่าไรนัก ซึ่งมาตรการที่ดูเหมือนจะใช้ได้ผลก็คือ การสลายความเป็นอาชีวะเฟื่องทอง โดยการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างหลักสูตรใหม่เป็นการเปิดสอนแต่ในระดับ ปทส. ซึ่งย่อมส่งผลกระทบต่อแนวทางในการผลิตนักศึกษาของสายอาชีวะที่จบออกมานั้น ย่อมแตกต่างไปจากโครงสร้างหลักสูตรเดิม ฉะนั้นวิธีการแก้ไขปัญหาลักษณะนี้ก็เหมือนกับการผลักระเบิดออกไปสู่ที่อื่น ๆ

5.4 เงื่อนไขที่นำไปสู่การเกิดขึ้นและดำรงอยู่ของการก่อเหตุทะเลาะวิวาท

จากการศึกษากรณีโรงเรียนอาชีวะเฟื่องทองในครั้งนี้ ซึ่งเป็นการพิจารณาเงื่อนไขทางสังคมภายในบริบทและสภาพแวดล้อมของสถาบันที่มีกระบวนการทางสังคมต่าง ๆ ดำเนินอยู่ สามารถเห็นถึงแบบแผนและกลไกซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญที่นำไปสู่การเกิดขึ้นและดำรงอยู่ของการก่อเหตุทะเลาะวิวาทของโรงเรียนอาชีวะเฟื่องทองแห่งนี้ คือ

กระบวนการเกิดตัวตนแห่งสถาบัน การให้ความหมายและการตีความ และความรู้สึก
แห่งศักดิ์ศรี โดยจะอธิบายถึงเงื่อนไขดังกล่าว ดังนี้

1. การเกิดตัวตนแห่งสถาบัน

การเกิดตัวตนแห่งสถาบัน จะเป็นเงื่อนไขที่สำคัญประการแรกที่ทำให้
บุคคลซึ่งเข้ามาเรียนที่โรงเรียนอาชีวะเฟื่องทอง รับเอาแบบแผนแห่งวิถีชีวิตของความ
เป็นอาชีวะเฟื่องทองเข้ามาเป็นแนวทางในการประพฤติต่อตนเองและคนอื่น ๆ ที่ร่วมกัน
อยู่ในสังคมโรงเรียนอาชีวะเฟื่องทอง กลไกของการเกิดตัวตนแห่งสถาบันนี้ จะถูกสร้าง
ขึ้นโดยกระบวนการทางสังคมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นเป็นประเพณีปฏิบัติที่สืบทอดกันมายาว
นาน

กิจกรรมรับน้อง จะเป็นกระบวนการทางสังคมอันดับแรกและสำคัญที่สุด
ของกระบวนการเกิดตัวตนแห่งสถาบัน เพราะเป็นกลไกที่ทำให้บุคคลเรียนรู้ถึงแบบแผน
ของการดำเนินชีวิตภายในสังคมอาชีวะเฟื่องทองแห่งนี้ และความคาดหวังร่วมกันของ
สังคมต่อบุคคลผู้เข้ามาใหม่ว่า ควรจะมีแนวทางของการใช้ชีวิตอย่างไรที่จะได้รับการยอมรับ
รับว่าเป็นอาชีวะเฟื่องทอง ซึ่งเป็นการจัดระเบียบภายในสังคมของอาชีวะเฟื่องทอง โดย
ส่วนใหญ่แล้วบุคคลที่เข้ามาเรียนที่อาชีวะเฟื่องทองนั้น มักจะมีความพร้อมที่จะยึดมั่นต่อ
แบบแผนแห่งวิถีชีวิตของความเป็นนักเรียนอาชีวะเฟื่องทองอยู่แล้ว เพราะมีการรับรู้ถึง
สถานภาพและภาพพจน์ของโรงเรียนทั้งในด้านการวิชาการ (นับคือจบแล้วหางานง่าย
เป็นที่ยอมรับ มีรุ่นพี่มากซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการทำงาน) และด้านการก่อเหตุทะเลาะ
วิวาท (นับคือ ความเก๋า ความเจ๋ง เป็นที่ยอมรับในหมู่นักเรียนอาชีวะ) เป็นอย่างดี การที่
เลือกมาเรียนที่นี่จะต้องผ่านกระบวนการตัดสินใจมาก่อนแล้วในระดับหนึ่ง ถ้าบุคคลที่
ชอบแต่ในทางวิชาการแล้วก็มักจะไปสอบเข้าที่อื่นแทน (ซึ่งมีโรงเรียนอื่น ๆ อีกมากมาย
ที่มีชื่อเสียงในทางวิชาการ) ดังจะเห็นได้จากคำพูดต่าง ๆ ของนักเรียนดังนี้

“รู้อยู่แล้วทีนี่เป็นอย่างไร ใคร ๆ ก็อยากเข้ามาเรียนทั้งนั้น เข้ามาแล้ว มันส์แน่ ๆ ถ้าใครเรียนช่วงกลก็ต้องมาทีนี่ (โรงเรียนอาชีวะเฟื่องทอง) เพราะเจ๋งที่สุด ถ้าใครเรียนก่อสร้างก็ต้องไปโน่น (โรงเรียนอาชีวะดิ่งทอง)”

“ผมเห็นพี่ผมแต่งตัวไปเรียน ใส่กางเกงยีนส์ เสื้อลายสก๊อต เท่จับหายเลยพี่ ขนาดชาวบ้านเขายังมาถามแม่ผมเลยว่า ลูกชายทำงานอะไร (หมายถึง แต่งตัวดีเหมือนคนทำงานแล้ว) ผมฟังแล้วยังงงเลย ผมก็อยากแต่งตัวเท่ ๆ ไว้ผมยาว ๆ ใส่กางเกงยีนส์ ทีนี่ทำได้ ทีอื่นทำไม่ได้หรอก”

“ผมเป็นเด็กโควต้าจากต่างจังหวัด มีสิทธิ์สามารถเรียนได้ 2 แห่งคือ โรงเรียนอาชีวะเฟื่องทอง กับ โรงเรียนอาชีวะ (ชื่อโรงเรียน) เพราะสอบได้ทั้งสองแห่ง อาจารย์ของผมบอกให้เลือกระหว่างโรงเรียนอาชีวะ (ชื่อโรงเรียน) ดีกว่า เนื่องจากรู้ถึงกิตติศัพท์ของโรงเรียนอาชีวะเฟื่องทองเป็นอย่างดี แต่ผมตั้งใจมาเรียนทีนี่ ก็เพราะชอบแบบลุย ๆ บู้ ๆ”

“ผมมาซื้อใบสมัครสอบทีนี่ ก็พอรู้อยู่แล้วว่าทีนี่เป็นอย่างไร วันมาซื้อใบสมัครแคะมาซื้ออะ ก็เจอรุ่นพี่ลองของแล้ว เขาถามผมว่า “มึงอยากเข้าทีนี่หรือวะ มึงรู้หรือเปล่า ถ้ามึงมาเรียนทีนี่ มึงรู้ไว้เลยว่าข้างหนึ่งเหยียบอยู่บนโลงศพ และขาอีกข้างหนึ่งเหยียบอยู่ในตาราง” ผมเจอแบบนี้ แม่ยังชอบ”

ภายในกิจกรรมการรับน้อง จะมีกระบวนการต่าง ๆ ที่หล่อหลอมและเสริมสร้างบทบาทของความเป็นอาชีวะเฟื่องทองให้กับบุคคล โดยที่บุคคลจะมีความยึดมั่นต่อสถานภาพและบทบาทที่ได้รับมาน้อยเพียงใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับ การยอมรับ และพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออก ซึ่งกระบวนการต่าง ๆ ที่ใช้จะเน้นถึงเกียรติภูมิแห่งสถาบันเป็นสิ่งสำคัญที่สุด บทบาทที่ถูกสร้างขึ้นมาจากบุคคลนั้นจึงยึดติดกับสถาบัน เมื่อพิจารณาถึงกระบวนการต่าง ๆ ในกิจกรรมการรับน้อง เราจะเห็นถึงวิธีการต่าง ๆ ที่ใช้ ซึ่งจะมีผลต่อการเกิดตัวตนแห่งสถาบัน

การยอมรับถึงการเป็นนักเรียนอาชีวะเฟื่องทอง จะเกิดขึ้นเมื่อผ่านขั้นตอนของการรับน้องแล้ว ในช่วงที่อยู่ในการรับน้องยังไม่ถือว่าเป็นนักเรียนอาชีวะเฟื่องทองอย่างเต็มตัว ดังจะเห็นได้จาก การรายงานตัวที่ใช้ในช่วงของการรับน้อง เช่น “กระผม นายสมชาย เต็มชาย จบจากโรงเรียน (ชื่อโรงเรียน) มาเป็น ว่าที่ ฟ.ท. 51 ปวส. 15 ครับ” (ฟ.ท. 51 ปวส. 15 หมายถึง อาชีวะเฟื่องทองรุ่นที่ 51 ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นสูง รุ่นที่ 15 ส่วนที่บอกถึงการจบมาจากโรงเรียนอะไร ก็เพื่อที่จะทำให้รุ่นพี่ที่จบมาจากโรงเรียนเดียวกันทราบและมีการดูแลกันเป็นพิเศษ) วิธีการใช้คำ “ว่าที่” นี้จะเป็นการเลียนแบบมาจากระบบทหาร ซึ่งคำรายงานตัวแสดงให้เห็นถึงกระบวนการในการยอมรับบุคคลที่เข้ามาใหม่นั้น จะต้องผ่านขั้นตอนของการทดสอบโดยการรับน้องก่อนว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ เมื่อยังไม่ได้รับสิทธิในการเป็นนักเรียนอาชีวะเฟื่องทองเต็มตัว ก็จะไม่สามารถที่จะใส่เสื้อซิปที่มีตราสัญลักษณ์ของโรงเรียนได้

วิธีการที่สำคัญอีกอย่างหนึ่ง คือ การปัมเฟื่อง (เอาเหล็กรูปเฟื่องเผาไฟจนแดงแล้วประทับลงบนหน้าอกหรือแขน จะเกิดเป็นแผล เมื่อแผลหายสนิทแล้วจะเป็นรอยนูนรูปเฟื่อง) เมื่อสิ้นสุดของกิจกรรมรับน้องแล้ว แสดงว่าเป็นนักเรียนอาชีวะเฟื่องทองอย่างเต็มตัว เป็นการนำเอาสัญลักษณ์ของสถาบันมาใช้เพื่อย้ำความสำคัญของกลุ่มสังคมและสร้างความผูกพันระหว่างบุคคลภายในสังคมที่แสดงถึงความเป็นพวกเดียวกัน

จากแนวความคิดของ Sheldon Stryker ที่ว่า “พฤติกรรมจะขึ้นอยู่กับ การกำหนดชื่อหรือการจัดประเภททางสังคม ซึ่งชื่อและประเภทของสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ และทางสังคม จะมีความหมายโดยถูกกำหนดจากความคาดหวังในพฤติกรรมร่วมกันภายใต้การปฏิสังสรรค์ทางสังคมจากการปฏิสังสรรค์กับคนอื่น บุคคลจะเรียนรู้ว่าจะจัดประเภทของวัตถุต่าง ๆ ที่เขาติดต่อสัมพันธ์ด้วยอย่างไร จากการที่บุคคลเข้าสวม “ตำแหน่ง” อย่างสม่ำเสมอจะมีความสัมพันธ์ที่มั่นคงกับองค์ประกอบของโครงสร้างสังคม การระบุดัง “ตำแหน่ง” นั้นจะกลายมาเป็นส่วนหนึ่งของ “อัตตะ” ของบุคคล เมื่อเข้าสู่สถานการณ์แห่งการปฏิสังสรรค์ บุคคลจะนิยามสถานการณ์โดยการให้ชื่อ

สถานการณ์ ผู้มีส่วนร่วมในสถานการณ์คนอื่น ๆ ที่เข้ามาปฏิสังสรรค์ด้วยตนเอง และให้กับลักษณะภายในสถานการณ์แล้ว เขาจะให้นิยามนั้น ๆ เป็นแนวทางในการจัดระเบียบพฤติกรรมของตนเอง และระดับของบทบาทที่ถูกสร้างจะขึ้นอยู่กับโครงสร้างสังคมส่วนใหญ่ ซึ่งเป็นการจัดประเภทของบุคคลอย่างหนึ่ง

จะเห็นว่า เมื่อบุคคลเข้าสู่การเป็นสมาชิกของโรงเรียนอาชีวะเฟื่องทอง จะมีกระบวนการทางสังคมที่ทำให้บุคคลรู้ถึงสถานภาพและบทบาท โดยการกำหนดชื่อหรือตำแหน่งให้กับบุคคล ซึ่งชื่อและตำแหน่งนี้จะแสดงถึงสถานภาพและบทบาทที่ถูกกำหนดจากความคาดหวังในพฤติกรรมร่วมกันภายในสังคม เมื่อบุคคลเข้ามารับตำแหน่งของการเป็นสมาชิกของสังคมอาชีวะเฟื่องทอง ทำให้บุคคลมีการแสดงบทบาทตามตำแหน่งที่ตนได้รับตามโครงสร้างของสังคม การแสดงบทบาทที่สม่าเสมอก็จะเป็นการรับเอาชื่อหรือตำแหน่งมาเป็นอัตตะของบุคคล มีผลต่อการจัดระเบียบพฤติกรรมของบุคคล ระดับของบทบาทที่บุคคลแสดงออกนั้นจะขึ้นอยู่กับการจัดประเภทตามโครงสร้างสังคม ซึ่งในสังคมของอาชีวะเฟื่องทองจะมีการจัดประเภทของบุคคลโดยแบ่งเป็นพวกเด็กเข้มหรือเด็กอ่อน มีความหมายมาจากบทบาทของบุคคลที่แสดงออกนั้นมีลักษณะที่ยึดมั่นต่อบทบาทของความเป็นอาชีวะเฟื่องทองมากน้อยนั่นเอง

2. การให้ความหมายและการตีความ

การให้ความหมายและการตีความต่อวัตถุและสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายในวิถีชีวิตของการเป็นนักเรียนอาชีวะเฟื่องทอง จะมีการให้เหตุผลและคุณค่าที่เป็นแบบแผนร่วมกันของสังคม ซึ่งได้รับการเรียนรู้และถ่ายทอดจากกระบวนการปฏิสังสรรค์ภายในสังคม โดยเฉพาะการให้ความหมายและการตีความต่อโลกและสังคมของการตีกัน (ก่อเหตุทะเลาะวิวาท) จะเป็นเรื่องปกติธรรมดาที่เกิดขึ้นเมื่อมาดำเนินวิถีชีวิตอยู่ในสังคมของอาชีวะเฟื่องทอง

จากเนื้อหาของกรอบแนวคิดปฏิสังสรรค์สัญลักษณ์ที่ว่า “มนุษย์ทำการตีความโลกของตนเอง ความหมายไม่ได้ติดอยู่กับคนหรือวัตถุที่มนุษย์เผชิญหน้ารับรู้ แต่เป็นสิ่งที่เขาเป็นผู้ให้แก่มัน พฤติกรรมของมนุษย์ไม่ได้เป็นเพียงการตอบสนองโดยอัตโนมัติต่อสิ่งเร้า แต่เป็นการสร้างสรรค์ที่เป็นผลจากการตีความสถานการณ์และคนอื่น ๆ ที่ร่วมกันปฏิสังสรรค์”

จะเห็นถึงความแตกต่างของการให้ความหมายและการตีความต่อวัตถุและสถานการณ์ของสังคมอาชีวะเฟื่องทองกับสังคมทั่วไป ได้จากคำพูดดังนี้ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความหมายที่สังคมทั่วไปมิได้เคยเข้าใจถึง

“เสื้อซ็อบที่นี้ ไม่มีขาย กว่าจะได้มาต้องผ่านการรับน้องก่อน มันมีคุณค่าดี ไม่เหมือนโรงเรียนอื่น ๆ ที่หาซื้อเสื้อซ็อบได้จากโรงเรียน เสื้อซ็อบก็เป็นเหมือนตัวแทนของสถาบัน ใส่แล้วก็แสดงถึงความเป็นอาชีวะเฟื่องทอง”

“วันสถาปนาต้องแสดงความยิ่งใหญ่ให้พวกมันเห็น (คู่อริ) เป็นวันของเรา ที่จะประกาศให้รู้ว่าที่ผ่านมา 1 ปีนั้น เรามีความยิ่งใหญ่แค่ไหน”

“พี่คิดว่ามันตัดสัญลักษณ์ที่รั้วโรงเรียน แสดงว่ามันต้องมาถึงถิ่นเรากว่ามันจะตัดได้ ต้องเลื่อย (สัญลักษณ์นี้เป็นเหล็ก) ต้องใช้เวลาเท่าไร ถ้ามันเจอพวกเรา ก็โดนมันยิงไปแล้ว มันไม่ปล่อยไว้หรอก แสดงว่ามันไม่เจอมันก็เลยเอาแค่สัญลักษณ์ไปแทน”

“วัตถุและสิ่งของทุกอย่าง ไม่ว่าจะเป็เสื้อซ็อบ เข็มขัด พวกกุญแจ ฯลฯ หรือสิ่งของที่อยู่ในบริเวณโรงเรียน ที่มีสัญลักษณ์ที่แสดงถึงความเป็นโรงเรียนอาชีวะเฟื่องทองจะมีคุณค่า หากใครมาทำลายหรือยึดไปก็เท่ากับเป็นการหยามศักดิ์ศรี”

การให้ความหมายและการตีความในระบบสัญลักษณ์ ทำให้เกิดสิ่งยึดเหนี่ยวที่เป็นเอกลักษณ์ร่วมกัน ซึ่งจะมีลักษณะที่แสดงถึงความสัมพันธ์ที่ร่วมเป็นอาชีวะเฟื่องทอง เช่น สัญลักษณ์รูปเฟื่องสองอันที่ขบกันอยู่โดยจะเป็นเฟื่องอันใหญ่กับเฟื่องอันเล็ก มีความหมายที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้องที่จะต้องมีความสัมพันธ์กัน โดยที่เฟื่องเป็นสัญลักษณ์ของโรงเรียนอาชีวะสายช่างกล การทำงานทุกชนิดที่เกี่ยวกับเครื่องจักรกลจะต้องมีชิ้นส่วนที่เป็นเฟื่องประกอบอยู่ด้วย เพราะมีความสำคัญในด้านของการผลักดันเครื่องจักรให้สามารถทำงานได้ เฟื่องอันใหญ่หมายถึงรุ่นพี่ เฟื่องอันเล็กหมายถึงรุ่นน้องเมื่อจบจากที่นี่ไปแล้ว เมื่อเข้าสู่โลกของการทำงานก็ยังคงทำงานอยู่ในสายงานเดียวกัน เป็นต้น

หรือในกรณีของการให้ความหมายและการตีความที่ทำให้เกิดความเป็นศัตรูหรือคู่อริ เช่น นักเรียนสายอาชีวะทุกประเภทจะมีการนับถือพระวิษณุกรรม เพราะถือว่าพระวิษณุกรรมเป็นเทพแห่งช่างทุกประเภท ซึ่งสัญลักษณ์ของโรงเรียนอาชีวะทั้งหลายก็จะเป็นรูปของพระวิษณุกรรม แต่จะแตกต่างกันออกไปตามสาขาหรือตามแต่โรงเรียนจะเป็นผู้ออกแบบ โดยจะมีการให้ความหมายถึงพระวิษณุกรรมของโรงเรียนอาชีวะเฟื่องทองนั้นเป็นคนละองค์กับพระวิษณุกรรมของโรงเรียนอาชีวะเฟื่องทอง ซึ่งรูปปั้นพระวิษณุกรรมของทั้งสองแห่ง จะมีความแตกต่างกันในท่าที่ประดิษฐานสถาน และการถือสัญลักษณ์เครื่องมือช่าง ทำให้เกิดความหมายที่แสดงถึงมิใช่พวกเดียวกัน เพราะนับถือพ่อ (พระวิษณุกรรม) คนละองค์ เป็นต้น

การให้ความหมายและการตีความสำคัญและสถานการณ์ต่าง ๆ นั้นจะเป็นผลมาจากกระบวนการปฏิสังสรรค์ที่เกิดขึ้นภายในสังคมที่เขาดำรงอยู่ร่วมกับคนอื่น ๆ ภายในสถานการณ์นั้น ๆ ซึ่งเมื่อบุคคลเรียนจบจากที่นี่ไปแล้วนั้น ก็มีไ้จะเป็นบุคคลที่มีพฤติกรรมของการก่อเหตุทะเลาะวิวาท เพราะกระบวนการให้ความหมายและการตีความต่อวัตถุและสถานการณ์จะเปลี่ยนแปลงไป เพราะสถานการณ์ภายในเงื่อนไขบริบทและสภาพแวดล้อมเปลี่ยนไป บุคคลก็จะมีการให้ความหมายและตีความที่ต่างไป

จากเดิม ทำให้เห็นถึงกระบวนการให้ความหมายและตีความนี้จะเป็นลักษณะที่มนุษย์เป็นผู้กำหนดต่อสิ่งต่าง ๆ โดยคำนึงถึงกลุ่มสังคมที่รวมอยู่

เมื่อพิจารณาถึงเงื่อนไขภายในบริบทและสภาพแวดล้อมของสถาบันที่โรงเรียนอาชีวะเฟื่องทอง มีการก่อเหตุทะเลาะวิวาทกับ โรงเรียนอาชีวะดิ่งทองอยู่เสมอเป็นประจำ เปรียบเสมือนเป็นคู่แข่งกันระหว่างโรงเรียน ด้วยเหตุผลของความเป็นโรงเรียนที่มีเกียรติประวัติทั้งในด้านอายุการก่อตั้ง ด้านวิชาการหรือด้านสังคมการตีกัน อีกทั้งยังมีระดับที่อยู่ในแนวหน้าของสายก่อสร้าง ซึ่งเป็นผลทำให้เกิดการให้ความหมายที่ต้องการจะมีความเหนือกว่าสถาบันคู่แข่ง

ฉะนั้น โลกและสังคมของนักเรียนอาชีวะเฟื่องทองที่แตกต่างไปจากโลกและสังคมทั่วไป จึงเป็นผลมาจากกระบวนการให้ความหมายและการตีความที่แตกต่างกันไป การที่จะเข้าใจในแบบแผนแห่งพฤติกรรมนักเรียนอาชีวะเฟื่องทองแสดงออกมานั้น เราต้องทำความเข้าใจต่อกระบวนการให้ความหมายและตีความของเขาภายใต้เงื่อนไขทางสังคมที่ดำเนินอยู่

3. ความรู้สึกแห่งศักดิ์ศรี

จากระบบค่านิยมที่เป็นแนวทางพฤติกรรมของนักเรียนอาชีวะเฟื่องทองที่รุ่นพี่ได้สืบทอดกันมา จะสอนในเรื่องของความรักศักดิ์ศรีของโรงเรียน ชื่อเสียงและศักดิ์ศรีของโรงเรียนที่รุ่นพี่ ๆ ที่ผ่านมาทำไว้อย่างดี รุ่นน้องจะต้องรักษาชื่อเสียงและศักดิ์ศรีของโรงเรียน อย่าให้เกิดความเสื่อมเสีย ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบที่จะต้องช่วยกันดูแล และในเรื่องของการสอนให้เป็นนักเลงไม่ใช่พวกอันธพาล อย่าไปหาเรื่องหรือรังแกใครก่อน เพราะถือว่าเป็นโรงเรียนอาชีวะที่เก่าแก่ได้รับการยอมรับจากโรงเรียนอาชีวะอื่น ๆ ว่าเป็นรุ่นใหญ่ของช่วงกล ถ้าไปตีกับโรงเรียนอื่น ๆ (ที่มีชื่อโรงเรียนอาชีวะดิ่งทอง) ก็มีแต่เสียศักดิ์ศรีเปล่า ๆ ไม่คุ้มกัน เพราะว่าคนละระดับ นอกเสียจากว่าเขามาทำเราก่อน จะเห็นถึงการสร้างบทบาทของความรู้สึกแห่งศักดิ์ศรีของนักเรียนอาชีวะ

เฟื่องทองนั้นเกิดจากบทบาทที่ต้องรับผิดชอบต่อศักดิ์ศรีของสถาบัน ซึ่งเป็นภาระหน้าที่ของรุ่นน้องที่ยังเรียนอยู่จะต้องเป็นผู้ดูแลรับผิดชอบ โดยมีกลุ่มอ้างอิงคือรุ่นพี่ที่คอยดูแลอีกทอดหนึ่ง

ความหมายของคำว่า “ศักดิ์ศรี” จากหนังสือคำ : ร่องรอยความคิด ความเชื่อไทย (ธีรยุทธ บุญมี, 2537 : 265 - 279) ซึ่งนำมาเป็นแนวทางในการอธิบาย คือ

George Simmel นักสังคมวิทยาชาวเยอรมันเสนอว่า คนมักสร้างความผูกพันเชิงสัญลักษณ์ระหว่างตัวเองกับวัตถุบางอย่าง เกิดเป็น “อาณาเขตของศักดิ์ศรี” (honor sphere) ขึ้น หากใครมาละเมิดอาณาเขตนี้ก็เท่ากับเป็นการละเมิดศักดิ์ศรีของผู้นั้น ซึ่งสิ่งที่มนุษย์สร้างความผูกพันเชิงสัญลักษณ์และศักดิ์ศรีมีหลายประเภทต่างกันไปตามลักษณะวัฒนธรรม

ในแนวทฤษฎีแบบหน้าที่นิยม เราอาจมองได้ว่า ศักดิ์ศรีเป็นส่วนหนึ่งของบรรทัดฐาน สังคมหรือวิถีชาวบ้าน ซึ่งมีหน้าที่กำกับให้บุคคลในสถานะต่าง ๆ แสดงบทบาทอย่างระมัดระวังและเหมาะสม

มนุษย์ทุกคนมีสถานะที่แน่นอนในสังคม สถานะนี้มีไว้เพื่อกำหนดบทบาทหรือหน้าที่เท่านั้น หากแต่ยังมีคุณค่าเชิงสัญลักษณ์หรือที่เรียกว่า ศักดิ์ศรี อีกด้วย หากในสถานการณ์หนึ่ง ๆ หรือในโอกาสหนึ่ง ๆ คนรู้สึกว่าคุณค่าเชิงสัญลักษณ์มากขึ้น ก็จะเกิดความรู้สึกมีหน้ามีตา หากตรงกันข้ามก็จะรู้สึกเสียหน้าหรืออับอาย

และความหมายของคำว่า “นักเลง” (อัจฉราพร กมฺพพิสมัย, 2537 : 229) ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานได้อธิบายถึงความหมายของนักเลงไว้ 2 ลักษณะ คือ นักเลงในฐานะของคำคุณศัพท์ประกอบคำนาม หมายถึง ผู้มีใจฝักใฝ่ในสิ่งนั้น ๆ เช่น นักเลงหนังสือ นักเลงการพนัน และนักเลงในคำอธิบายที่เป็นคุณลักษณะบุคคล หมายถึง ผู้มีใจกว้าง กล้าได้กล้าเสีย เรียกกันว่า ใจนักเลง

บุคคลที่จะเป็นนักแสดงได้นั้น จะต้องมีคุณสมบัติที่สำคัญคือ ต้องเป็นผู้ที่มีจิตใจกล้าหาญอดทน นิยมการต่อสู้แบบเผชิญหน้าและตัดสินใจด้วยกำลัง ชอบทำอะไรทำทาย และรักษาสัจจะ ในวงการนักแสดงถือกันว่า ผู้ที่ได้ชื่อว่าเป็นนักแสดงจริง หรือนักเลงขนานแท้จะต้องมีคุณสมบัติของความเป็นนักแสดงครบถ้วนทุกประการ เพราะการกระทำบางอย่าง เช่น การรุกรานเพื่อรักษาและขยายอิทธิพลโดยการตัดสินใจด้วยกำลัง อาจจะเป็นเรื่องของโจร อ้ายเสือ หรืออันธพาล แต่ไม่ถือว่าเป็นการแสดงออกของผู้ที่ได้ชื่อว่าเป็นนักแสดง เพราะบทก่ากับความประพฤตินักแสดงอยู่ที่ความกล้าหาญ กล้าเผชิญหน้า ไม่ลอบทำร้ายใคร ความหมายของนักแสดงจึงแฝงนัยของคุณธรรมด้วย

เมื่อพิจารณาถึง “อาณาเขตของศักดิ์ศรี” ของสังคมอาชีวะเฟื่องทองนั้น จะมีการสร้างความหมายในเชิงสัญลักษณ์กับวัตถุต่าง ๆ ที่ถือว่าเป็นตัวแทนของสถาบัน ซึ่งรวมถึงอาณาเขตของสถานที่ที่อยู่ในการครอบครอง (มีความหมายถึงการเป็นเจ้าของ) ซึ่งใครมาละเมิดอาณาเขตของศักดิ์ศรี ก็เท่ากับเป็นการละเมิดศักดิ์ศรีของสถาบัน เช่น

- ในบริเวณสถานที่ที่ใกล้เคียงกับโรงเรียนอาชีวะเฟื่องทอง นักเรียนอาชีวะดั่งทองจะเดินผ่านไม่ได้ ซึ่งถ้าพบเห็นก็ต้องเล่นม้น เพราะเป็นการหมิ่นศักดิ์ศรีที่เขามาในถิ่นของเรา แสดงว่าม้นไม่กลัวเรา

- วันสถาปนาของโรงเรียนจะต้องเดินขึ้นห้างสรรพสินค้าแห่งหนึ่งที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียงระหว่าง โรงเรียนอาชีวะเฟื่องทองกับ โรงเรียนอาชีวะดั่งทอง ซึ่งเป็นเหมือนเส้นแบ่งเขตแดนระหว่าง 2 โรงเรียน เป็นการแสดงให้เห็นว่า วันนี้เป็นวันของเรา ใครที่เป็นอาชีวะดั่งทองจะต้องหลบให้กับอาชีวะเฟื่องทอง ถ้าใครยังกล้ามาเดินให้เราเห็น ก็แสดงว่าม้นไม่เกรงศักดิ์ศรีของเรา ถ้าเจอก็ต้องเล่นม้นให้หนัก

- การไปเอาสิ่งของหรือวัตถุที่เป็นสัญลักษณ์ของโรงเรียนอาชีวะดั่งทองได้ก็จะเป็นการหมิ่นศักดิ์ศรีของโรงเรียน ระดับของความรู้สึกที่ถูกหมิ่นหรือเสียนหน้า

นั้น จะขึ้นอยู่กับเงื่อนไขของความยากหรือง่ายในการได้สิ่งของหรือวัตถุนั้นมา ถ้าต้องเข้าไปถึงในโรงเรียนก็จะเป็นการหยาบมากกว่าการที่เอาของจากภายนอกโรงเรียน

ความหมายของนักเลงที่ไม่ใช่อันธพาลของอาชีวะเฟื่องทองนั้น จะมีความจำกัดอยู่ในลักษณะของการไม่พยายามก่อเหตุทะเลาะวิวาทกับโรงเรียนอื่น ๆ แต่มิได้ใช้กับโรงเรียนอาชีวะดิ่งทอง เพราะว่าเป็นโรงเรียนศักร์คู่อริที่ไม่จำเป็นต้องคำนึงถึงความ เป็นนักเลงที่มีนัยของคุณธรรม จะเห็นได้จากคำพูด “ถ้าเราไม่เล่นมันก่อน ก็ต้องโดนมัน เล่นก่อน ถ้าเจอเราจึงต้องเล่นมันก่อน” และวิธีการที่ใช้ทั้งกับโรงเรียนอื่น ๆ หรือโรงเรียนอาชีวะดิ่งทอง ก็ไม่ได้จำกัดว่าจะต้องเป็นการต่อสู้ทำร้ายซึ่งหน้า อาจจะใช้การ ลอบทำร้ายก็ได้

วัฒนธรรมของศักร์คู่อริภายในสังคมของอาชีวะทั่วไปแล้ว มักจะเป็นเรื่องของการทำลายหรือทำร้ายต่อวัตถุหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนศักร์คู่อริที่มีเหตุทะเลาะวิวาทกัน ไม่ว่าจะเป็นสิ่งของวัตถุที่เป็นสัญลักษณ์ที่มีความหมายเป็นตัวแทนของโรงเรียนหรือเป็นนักเรียนของโรงเรียนนั้น ๆ ทำให้การปกป้องหรือเรียกศักร์คู่อริคืน ก็จะแสดงออกในรูปแบบเช่นเดียวกัน เมื่อกล่าวถึงคำว่าศักร์คู่อรินั้น มักจะเทียบโยงไปสู่คุณค่าเชิงสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้เป็นตัวแทนแห่งศักร์คู่อริ โดยจะยกตัวอย่างเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเพื่อให้เห็นถึงความรู้สึกแห่งศักร์คู่อริของนักเรียนอาชีวะเฟื่องทอง

- เหตุการณ์การก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวะเฟื่องทอง 2 คน กับนักเรียนอาชีวะแห่งหนึ่ง จำนวน 10 กว่าคน ซึ่งเป็นโรงเรียนอาชีวะที่อยู่ในอันดับท้าย ๆ ของสังคมของการตีกัน นักเรียนอาชีวะแห่งนี้ไม่รู้ว่า นักเรียนอาชีวะ 2 คนนั้น เป็นนักเรียนอาชีวะเฟื่องทอง จึงเข้าไปรุมทำร้าย นักเรียนอาชีวะเฟื่องทองถึงแม้จะมีเพียง 2 คน แต่ก็คำนึงถึงศักร์คู่อริแห่งสถาบัน ผู้ไม่ยอมถอยสุดท้ายจึงถูกทำร้ายจนหมดสติต้องห้ามส่งโรงพยาบาล โดยวันต่อมา นักเรียนอาชีวะเฟื่องทองจึงเข้าไปโรงเรียนอาชีวะแห่งนี้ เพื่อหาคนที่ทำร้าย ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนก็ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี เพราะเกรงว่าเรื่องจะลุกลามไปใหญ่โต แสดงให้เห็นถึงความรู้สึกแห่งศักร์คู่อริของ

นักเรียนอาชีวะเฟื่องทองนั้น แม้จะมีเพียง 2 คนแต่มีศักดิ์ศรีของสถาบันติดอยู่กับตัวจึงไม่ยอมหนี ผู้แม่จะสู้ไม่ได้

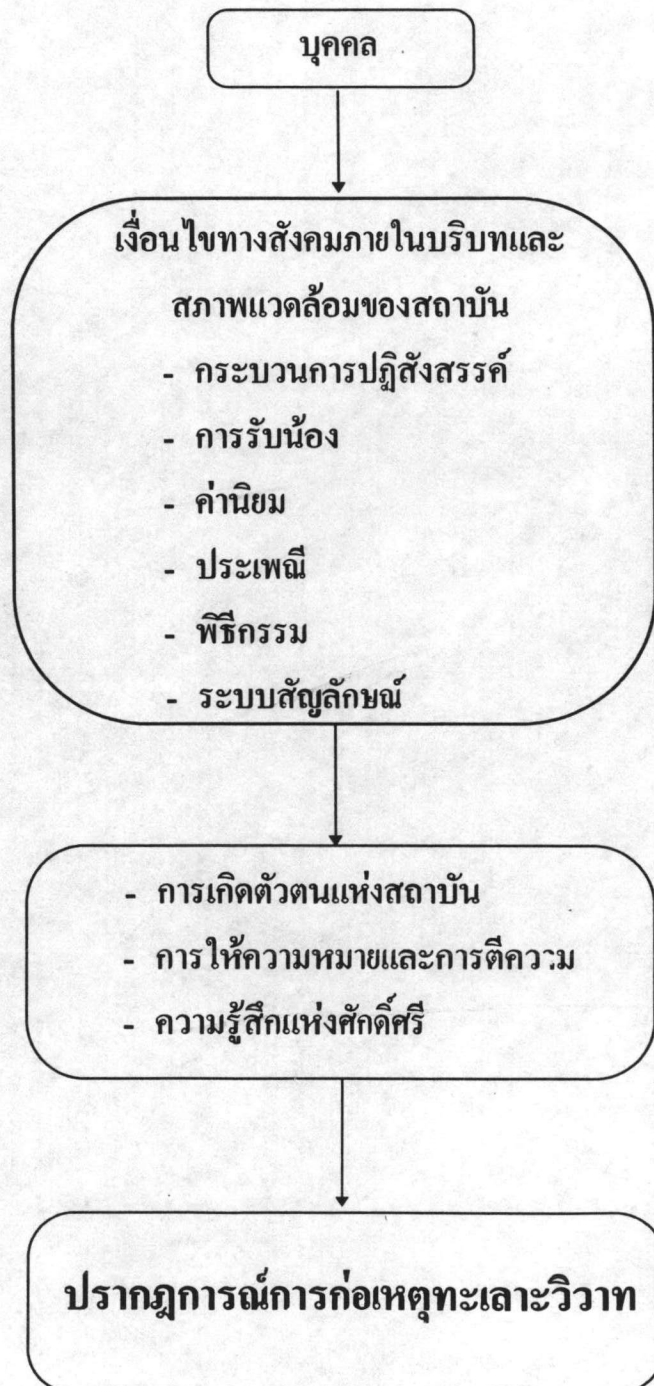
- ผมนั่งเรือมาโรงเรียน ซึ่งผ่านหน้าโรงเรียนอาชีวะแห่งนี้ที่อยู่ติดริมน้ำ พวกมันทำเป็นแลบลิ่นแสดงท่าทางกวนตีนผม ผมมาเล่าให้รุ่นพี่ฟัง ซึ่งรุ่นพี่บอกว่า “สมัยคุณนี่มันไม่กล้าหือนะโว้ย มึงแหม่งทำเสียวะ” พอดอนเย็นผมก็เลยไปกับเพื่อน 3 คน ไปที่หน้าโรงเรียนอาชีวะแห่งนี้ เจอนักเรียนคนไหนที่เรียนอยู่ที่นี่ ผมก็เล่นแหม่งหมดเลย

เงื่อนไขทางสังคมภายในบริบทและสภาพแวดล้อมของสถาบันแห่งนี้ ทำให้บุคคลมีสถานภาพและบทบาทที่ถูกสร้างและหล่อหลอมเป็นไปตามแนวทางแห่งกระบวนการพฤติกรรมที่เป็นแบบแผนของสังคม โดยมีโลกทัศน์และกระบวนการให้เหตุผลที่สอดคล้องกับแนวทางประเพณีปฏิบัติสังคม ซึ่งเห็นว่าการก่อเหตุทะเลาะวิวาทเป็นเรื่องปกติธรรมดาและมีความสมเหตุสมผลดี โดยเฉพาะเงื่อนไขของสังคมอาชีวะเฟื่องทองที่มีการก่อเหตุทะเลาะวิวาทมาโดยต่อเนื่อง

โดยสามารถนำเสนอกระบวนการทางสังคมที่ทำให้เกิดแบบแผนที่เป็นกลไกที่สำคัญต่อกระบวนการเกิดขึ้นและดำรงอยู่ของปรากฏการณ์การก่อเหตุทะเลาะวิวาทของโรงเรียนอาชีวะเฟื่องทอง ได้ดังนี้

แผนภูมิแสดงกระบวนการการเกิดขึ้นและดำรงอยู่ของปรากฏการณ์การก่อเหตุ
ทะเลาะวิวาทของโรงเรียนอาชีวะเฟื่องทอง

จากแผนภูมิ จะเห็นถึงกระบวนการเกิดขึ้นและดำรงอยู่ของปรากฏการณ์การก่อเหตุทะเลาะวิวาทของโรงเรียนอาชีวะเฟื่องทอง มีความเกี่ยวข้องกับเงื่อนไขทางสังคมภายในบริบทและสภาพแวดล้อมของสถาบัน โดยเมื่อบุคคลเข้ามาดำเนินวิถีชีวิตของการเป็นนักเรียนอาชีวะเฟื่องทองแห่งนี้ จะได้รับสถานภาพที่มีบทบาทซึ่งถูกกำหนดจากแบบแผนของการประพฤติปฏิบัติของสังคม ซึ่งถูกหล่อหลอมและถ่ายทอดโดยกระบวนการทางสังคมต่าง ๆ โดยเฉพาะการรับน้อง ระบบค่านิยม ประเพณี พิธีกรรม ระบบสัญลักษณ์ รวมทั้งกระบวนการปฏิสังสรรค์ภายในสังคม ทำให้เกิดแบบแผนของการเกิดตัวตนแห่งสถาบัน การให้ความหมายและการตีความ ความรู้สึกแห่งศักดิ์ศรี ซึ่งเป็นกลไกที่สำคัญที่นำไปสู่กระบวนการเกิดขึ้นและดำรงอยู่ของปรากฏการณ์การก่อเหตุทะเลาะวิวาทของโรงเรียนอาชีวะเฟื่องทอง